

A BIZOTTSÁG 2006/73/EK IRÁNYELVE

(2006. augusztus 10.)

a 2004/39/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a befektetési vállalkozások szervezeti követelményei és működési feltételei, valamint az irányelv alkalmazásában meghatározott kifejezések tekintetében történő végrehajtásáról

(EGT vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a pénzügyi eszközök piacairól, a 85/611/EGK és a 93/6/EGK tanácsi irányelv, és a 2000/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 93/22/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 21-i 2004/39/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre⁽¹⁾ és különösen annak 4. cikke (2) bekezdésére, 13. cikke (10) bekezdésére, 18. cikke (3) bekezdésére, 19. cikke (10) bekezdésére, 21. cikke (6) bekezdésére, 22. cikke (3) bekezdésére és 24. cikke (5) bekezdésére,

mivel:

- (1) A 2004/39/EK irányelv megállapítja a Közösség pénzügyi piacaira vonatkozó szabályozási rendszer keretét, amely rendszer többek között azt szabályozza, hogy a befektetési vállalkozások milyen működési feltételekkel végezhetnek befektetési szolgáltatásokat és adott esetben kiegészítő szolgáltatásokat és befektetési tevékenységeket; szabályozza továbbá az ilyen szolgáltatásokat és tevékenységeket végző befektetési vállalkozásokra és a szabályozott piacokra vonatkozó szervezeti követelményeket; a pénzügyi eszközök ügyleteire vonatkozó jelentési követelményeket; valamint a szabályozott piacra bevezetett részvények ügyleteire vonatkozó átláthatósági követelményeket.
- (2) A szakmai alapon befektetési- és adott esetben kiegészítő szolgáltatásokat és befektetési tevékenységeket végző befektetési vállalkozásokra, illetve a szabályozott piacokra vonatkozó szervezeti követelményeket szabályozó rendszer végrehajtási szabályainak összhangban kell lenniük a 2004/39/EK irányelv céljával. A szabályoknak magas szintű integritást, hozzáértést és megalapozottságot kell biztosítaniuk a befektetési vállalkozások és a szabályozott piacokat vagy MTF-eket működtető jogalanyok között, és azokat egységesen kell alkalmazni.
- (3) Az ilyen szolgáltatásokat vagy tevékenységeket végző befektetési vállalkozások számára konkrét szervezeti követelményeket és eljárásokat kell meghatározni. Szigorú eljárásokat kell bevezetni a megfelelés (compliance), a kockázatkezelés, a panaszok kezelése, a személyes ügyletek, a kiszervezés, valamint az összeférhetetlenség azonosítása, kezelése és feltárása tekintetében.
- (4) A szervezeti követelményeket és a befektetési vállalkozások engedélyezésére vonatkozó feltételeket szabályrendszer

formájában kell megfogalmazni, amely biztosítja a 2004/39/EK irányelv vonatkozó rendelkezéseinek egységes alkalmazását. Erre azért van szükség, hogy biztosítsák a befektetési vállalkozások azonos feltételekkel történő és egyenlő hozzáférést a Közösség minden piacához, és hogy megszüntessék a befektetési szolgáltatások területén a határokon átnyúló tevékenységeket akadályozó, az engedélyezési eljárásokkal összefüggő tényezőket.

- (5) A befektetési és kiegészítő szolgáltatások, illetve befektetési tevékenységek végzésének működési feltételeit szabályozó rendszer végrehajtási szabályainak a rendszer mögött húzódó célt kell tükrözniük. A befektetési vállalkozás és az ügyfél kapcsolatát szabályozó egyértelmű szabványok és követelmények bevezetésével kell biztosítaniuk a befektetők egységes védelmének magas szintjét. Ugyanakkor az ügyfélvédelem és különösen a befektetők információval való ellátása vagy a tőlük kért információk kapcsán figyelembe kell venni az érintett ügyfél vagy potenciális ügyfél lakossági vagy szakmai jellegét.
- (6) A végrehajtási rendelkezéseknek az adott tagállam piacához és jogrendszeréhez történő igazításához az irányelv formára van szükség.
- (7) A 2004/39/EK irányelv különböző rendelkezései egységes alkalmazásának biztosítása érdekében a befektetési vállalkozásokra összehangolt szervezeti követelményeket és működési feltételeket kell megállapítani. Következésképp a tagállamoknak és az illetékes hatóságoknak nem kell kiegészítő, kötelező érvényű szabályokat megfogalmazni az ezen irányelvben megfogalmazott szabályok átültetésekor és alkalmazásakor, kivéve ha az irányelv erről kifejezetten rendelkezik.
- (8) Kivételes körülmények között azonban lehetővé kell tenni a tagállamok számára, hogy a végrehajtási szabályokban megállapítottak mellett más követelményeket is támaszszanak a befektetési vállalkozásokkal szemben. Ezt a beavatkozást azonban azokra az esetekre kell korlátozni, amikor a közösségi jogalkotás nem tér ki megfelelő mértékben a befektetők védelmével vagy a piac integritásával kapcsolatos konkrét kockázatokra, beleértve a pénzügyi rendszer stabilitásával kapcsolatosakat is; a beavatkozásnak arányosnak kell lennie.
- (9) A tagállamok által ezen irányelvvel összhangban fenntartott vagy megállapított kiegészítő követelmények nem korlá-

⁽¹⁾ HL L 145., 2004.4.30., 1. o. A 2006/31/EK irányelvvel (HL L 114., 2006.4.27., 60. o.) módosított irányelv.

tozhatják vagy más módon befolyásolhatják a befektetési vállalkozásoknak a 2004/39/EK irányelv 31. és 32. cikke szerinti jogait.

kockázatok, valamint az abból eredő potenciális kockázatok, hogy több befektetési vállalkozás vagy egyéb szabályozott jogalany kiszervezett tevékenységeit korlátozott számú szolgáltató végzi.

- (10) A tagállamok által az ezen irányelv alkalmazásának időpontjában a konkrét kockázatok kezelésére fenntartott kiegészítő követelményeknek különleges fontosságúaknak kell lenniük az érintett tagállam piaci struktúrája – ideértve a vállalatok és a fogyasztók magatartását is – szempontjából. E konkrét kockázatok értékelését a 2004/39/EK irányelvvel és annak részletes végrehajtásai szabályaival bevezetett szabályozási rendszerrel összefüggésben kell elvégezni. A kiegészítő követelmények fenntartásáról szóló döntések meghozatalakor megfelelőképpen figyelembe kell venni az említett irányelv azon célkitűzését, hogy a befektetési vállalkozások kezdeti engedélyezési és működési követelményeinek harmonizálásán keresztül felszámolja a befektetési szolgáltatások határokon átnyúló szolgáltatásának korlátait.
- (11) A befektetési vállalkozások mérete, struktúrája és üzletmenetének jellege jelentősen eltérhet. A szabályozási rendszernek alkalmazkodnia kell ehhez a sokféleséghez, ugyanakkor minden vállalkozást érintő, alapvető szabályozási követelményeket kell megállapítania. A szabályozott jogalanyoknak meg kell felelniük a magas szintű kötelezettségeknek, és egyedi jellegükhöz és körülményeikhez illő intézkedéseket kell kidolgozniuk és elfogadniuk.
- (12) A befektetési vállalkozásoknak túl sok bizonytalanságot okozó szabályozási rendszer azonban csökkentheti a hatékonyságot. Az illetékes hatóságoknak értelmező iránymutatást kell közzétenniük ezen irányelv rendelkezéseiről, hogy megvilágítsák az irányelv követelményeinek gyakorlati alkalmazását a konkrét vállalkozások és körülmények esetében. A nem kötelező érvényű iránymutatás többek között megvilágítja az ezen irányelv és a 2004/39/EK irányelv rendelkezéseinek alkalmazását a piaci fejlemények fényében. Ezen irányelv és a 2004/39/EK irányelv egységes alkalmazásának biztosítása érdekében a Bizottság értelmező közleményekkel és egyéb eszközökkel nyújthat iránymutatást. Ezenkívül az európai értékpapír-piaci szabályozók bizottsága iránymutatást tehet közzé annak érdekében, hogy az illetékes hatóságok következetesen alkalmazzák ezt az irányelvet és a 2004/39/EK irányelvet.
- (13) A 2004/39/EK irányelvben megállapított szervezeti követelmények nem ellentétesek a nemzeti jogban a befektetési vállalkozások alkalmazottainak regisztrálására létrehozott rendszerekkel.
- (14) Az irányelv azon rendelkezéseinek alkalmazásában, amelyek megfelelő kockázatkezelési politika létrehozását, végrehajtását és fenntartását írják elő a befektetési vállalkozások számára, a vállalkozás tevékenységeivel, folyamataival és rendszereivel összefüggő kockázatok közé tartoznak a kritikus jelentőségű vagy fontos funkciók vagy a befektetési szolgáltatások és tevékenységek kiszervezésével kapcsolatos kockázatok. E kockázatok közé tartoznak a vállalkozás és a szolgáltató kapcsolatával összefüggő kockázatok, valamint az abból eredő potenciális kockázatok, hogy több befektetési vállalkozás vagy egyéb szabályozott jogalany kiszervezett tevékenységeit korlátozott számú szolgáltató végzi.
- (15) Az a tény, hogy a kockázatkezelési és megfelelési funkciót egyazon személy látja el, nem feltétlenül akadályozza a két funkció független működését. A kis méretű befektetési vállalkozások esetében aránytalan lehet az a feltétel, hogy a megfelelési funkcióban részt vevő személy nem vehet egyidejűleg részt a felügyelt funkciók teljesítésében is, illetve hogy az ilyen személyek díjazásának meghatározási módszere nem veszélyeztetheti az objektivitásukat. Nagyobb vállalkozások esetében ugyanakkor csak kivételes körülmények között lenne aránytalan.
- (16) A 2004/39/EK irányelv számos rendelkezése írja elő, hogy a befektetési vállalkozások az ügyfelekkel és az ügyfeleknek nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatban információkat gyűjtsenek és őrizzenek. Amennyiben a követelmények teljesítéséhez személyes adatok összegyűjtésére és feldolgozására van szükség, a vállalkozásoknak biztosítaniuk kell a személyes adatok feldolgozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet⁽¹⁾ végrehajtó nemzeti intézkedéseknek való megfelelést.
- (17) Amennyiben egy személy nevében, az általa adott előzetes utasításoknak megfelelően egymást követő személyes ügyleteket hajtanak végre, ezen irányelv rendelkezéseinek személyes ügyletekre vonatkozó kötelezettségei nem alkalmazandók külön-külön az egyes ügyletekre, feltéve hogy az utasítások változatlanul érvényben maradnak. A kötelezettségek nem alkalmazandók az utasítások megszüntetésére vagy visszavonására sem, amennyiben a korábban az utasításoknak megfelelően beszerzett pénzügyi eszközökön nem az utasítások megszüntetésével vagy visszavonásával egyidejűleg adnak túl. A kötelezettségek ugyanakkor alkalmazandók, ha a személyes ügyletre vagy az egymást követő személyes ügyletek megkezdésére egyazon személy nevében kerül sor, és az utasításokat megváltoztatták vagy új utasítást adtak ki.
- (18) Az illetékes hatóságok nem szabhatják a befektetési szolgáltatások vagy tevékenységek végzésére jogosító működési engedély feltételül az egy vagy több kritikus jelentőségű vagy fontos funkció, illetve befektetési szolgáltatás vagy tevékenység kiszervezésére vonatkozó általános tilalmat. A befektetési vállalkozások kiszervezhetik ezeket a tevékenységeket, amennyiben a vállalkozás által megállapított kiszervezési körülmények megfelelnek bizonyos feltételeknek.
- (19) Ezen irányelv kritikus jelentőségű vagy fontos funkciók, illetve befektetési szolgáltatások vagy tevékenységek kiszervezésére vonatkozó rendelkezéseinek alkalmazásában az a kiszervezés, amely oly mértékben átruhazza a funkciókat, hogy a vállalkozás postafiókccgá válik, aláássa azokat

⁽¹⁾ HL L 281., 1995.11.23., 31. o. Az 1882/2003/EK rendelettel (HL L 284., 2003.10.31., 1. o.) módosított irányelv.

a feltételeket, amelyeknek a befektetési vállalkozásnak meg kell felelnie a 2004/39/EK irányelv 5. cikke szerinti működési engedély megszerzése és megtartása érdekében.

- (20) A befektetési szolgáltatások vagy tevékenységek vagy kritikus fontosságú funkciók kiszervezése a befektetési vállalkozás működési engedélyéhez megállapított feltételekben bekövetkező, a 2004/39/EK irányelv 16. cikkének (2) bekezdése szerinti lényeges változásnak minősülhet. Amennyiben ilyen kiszervezésre azután kerül sor, hogy a befektetési vállalkozás a 2004/39/EK irányelv I. fejezete II. címe rendelkezéseinek megfelelően megkapta a működési engedélyt, a kiszervezésről a 2004/39/EK irányelv 16. cikke (2) bekezdésének megfelelően értesíteni kell az illetékes hatóságot.
- (21) Ezen irányelvnek megfelelően a befektetési vállalkozásnak előre kell értesítenie az illetékes hatóságot, ha bizonyos feltételeket nem teljesítő harmadik ország szolgáltatójának kívánja kiszervezni a lakossági ügyfelek portfóliójának kezelését. Az illetékes hatóságoknak azonban nem kell engedélyezniük vagy más formában jóváhagyniuk a kiszervezést vagy feltételeit. Az értesítés célja annak biztosítása, hogy az illetékes hatóságnak lehetősége legyen beavatkozni a megfelelő esetekben. A befektetési vállalkozás felelőssége a kiszervezés feltételeinek megvitatása és annak biztosítása, hogy e feltételek megfelelően a vállalkozás ezen irányelv és a 2004/39/EK szerinti kötelezettségeinek az illetékes hatóság hivatalos beavatkozása nélkül.
- (22) A szabályozás átláthatóságának érdekében, valamint a befektetési vállalkozások számára a megfelelő szintű bizonyosság biztosítására ez az irányelv valamennyi illetékes hatóság számára előírja, hogy közleményben tegye közzé azt a politikát, amelyet a lakossági portfóliókezelés harmadik országokban székelő szolgáltatóknak való kiszervezésével kapcsolatosan követ. A nyilatkozatban példákat kell adni azokra az esetekre, amelyeknél az illetékes hatóság valószínűleg nem ellenzi a kiszervezést és magyarázatot kell adni arra, hogy a kiszervezés ezekben az esetekben valószínűleg miért nem befolyásolja hátrányosan a vállalkozás azon képességét, hogy teljesítse a kiszervezés ezen irányelv szerinti általános feltételeit. Az illetékes hatóságnak ebben a magyarázatban mindig meg kell jelölnie annak okait, hogy a kiszervezés a szóban forgó esetekben miért nem hátráltatja a hatóságot abban, hogy hatékony módon hozzáférjen a kiszervezett szolgáltatással kapcsolatos információk összességéhez, ami azért szükséges, hogy a hatóság a befektetési vállalkozás vonatkozásában elvégezhesse szabályozói feladatait.
- (23) Amennyiben a befektetési vállalkozás az ügyfele nevében tartott pénzeszközöket minősített pénzpiaci alapba fekteti, úgy a pénzpiaci alap befektetési jegyeit az ügyfelek pénzügyi eszközeinek tartására érvényes követelményeknek megfelelően kell tartania.
- (24) Az összeférhetlenség előidézőjének tekintendő körülmények azokat az eseteket jelentik, amikor a vállalkozás vagy

a vállalkozáshoz kapcsolódó bizonyos személyek vagy a vállalkozás csoportjának érdekei és a vállalkozás ügyfél felé fennálló kötelezettsége között összeférhetlenség tapasztalható; vagy ha kettő vagy több olyan ügyfél érdeke összeférhetetlen, akik felé a vállalkozásnak kötelezettsége áll fenn. Nem elég, hogy a vállalkozás előnyhöz juthat, ha emellett nem áll egy ügyfél valószínűsíthető hátránya és az sem elég, hogy egy ügyfél, aki felé a cégnek kötelezettsége áll fenn, előnyhöz juthat vagy veszteséget kerülhet el, ha emellett nem áll egy másik ügyfél valószínűsíthető vesztesége.

- (25) Az összeférhetlenséget csak akkor kell szabályozni, ha a befektetési vagy kiegészítő szolgáltatást befektetési vállalkozás nyújtja. Ebből a szempontból nem számít az ügyfél státusza – vagyis hogy lakossági, szakmai vagy elfogadható partner-e.
- (26) Amikor a befektetési vállalkozás teljesíti azt a 2004/39/EK irányelv szerinti kötelezettségét, hogy összeférhetlenségi politikát dolgoz ki az összeférhetlenségnek minősülő vagy ahhoz vezető körülmények felismerése érdekében, különleges figyelmet kell fordítania a következő tevékenységekre: befektetéssel kapcsolatos kutatás és tanácsadás, védett kereskedelem, portfóliókezelés és vállalati pénzügyek, beleértve az értékpapírok jegyzését és eladását, valamint az egyesüléssel és felvásárlással kapcsolatos tanácsadást is. Különösen fontos a különleges figyelem, ha a vállalkozás vagy a vállalkozáshoz ellenőrzés révén közvetlenül vagy közvetve kapcsolódó személy e tevékenységek közül kettőt vagy többet végez.
- (27) A befektetési vállalkozásoknak átfogó összeférhetlenségi politika segítségével kell azonosítaniuk és kezelniük a különböző üzleti tevékenységükhöz vagy csoportjuk tevékenységeihez kapcsolódó összeférhetlenségeket. Az összeférhetlenségek befektetési vállalkozás általi közzététele nem mentesíti a vállalkozást azon kötelezettség alól, hogy fenntartsa és működtesse a 2004/39/EK irányelv 13. cikkének (3) bekezdésében előírt hatékony szervezeti és adminisztratív megoldásokat. Noha a 2004/39/EK irányelv 18. cikkének (2) bekezdése előírja bizonyos összeférhetlenségek feltárását, az összeférhetlenség megfelelő kezelési módjának vizsgálata nélkül nem lehet feltáráshoz folyamodni.
- (28) A befektetéssel kapcsolatos kutatás a befektetési ajánlások tisztességes ismertetése és az összeférhetlenség közzététele tekintetében a 2003/6/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv végrehajtásáról szóló, 2003. december 22-i 2003/125/EK bizottsági irányelvben ⁽¹⁾ ajánlásként meghatározott tájékoztatási típus alkategóriája, de a 2004/39/EK irányelvben meghatározott pénzügyi eszközökre alkalmazandó. Az ilyen típusúként meghatározott, az ezen irányelv meghatározása szerint nem befektetéssel kapcsolatos kutatásnak minősülő ajánlásokra ugyanakkor alkalmazandók

⁽¹⁾ HL L 339., 2003.12.24., 73. o.

a 2003/125/EK irányelvnek a befektetési ajánlások tisztességes ismertetéséről és az összeférhetlenség feltárásáról szóló rendelkezései.

üzletágak vagy pénzügyi eszközök új kibocsátásának hirdetésében vagy a kibocsátás hirdetésének előkészítésében való részvétel.

- (29) A befektetési vállalkozás által a befektetéssel kapcsolatos kutatásként elővezetett anyag előállításából és terjesztéséből következő összeférhetlenség kezelésére elfogadott intézkedéseknek és megoldásoknak meg kell védeniük a pénzügyi elemzők és az általuk készített, befektetéssel kapcsolatos kutatás objektivitását és függetlenségét. Az intézkedésekkel és megoldásokkal biztosítani kell, hogy a pénzügyi elemzők megfelelő mértékben függetlenek azon személyek érdekeitől, akiknek felelősségei vagy üzleti érdekei ütközhetnek azon személyek érdekeivel, akik között a befektetéssel kapcsolatos kutatást terjesztik.
- (30) A vállalati pénzügyi alkalmazottak és a vállalkozás nevében folytatott eladásban és kereskedelemben érintett személyek tartoznak azok közé, akik felelősségei vagy üzleti érdekei ütközhetnek azon személyek érdekeivel, akik között a befektetéssel kapcsolatos kutatást terjesztik.
- (31) Kivételes körülmények között a pénzügyi elemzők és a befektetési vállalkozáshoz kapcsolódó, befektetéssel kapcsolatos kutatásban részt vevő egyéb személyek előzetes, írásos jóváhagyás birtokában végezhetnek a kutatásban érintett pénzügyi eszközökkel kapcsolatos ügyleteket; az minősül kivételes körülménynek, ha pénzügyi nehézségekkel összefüggő személyes okokból az elemző vagy egy másik személy kénytelen pozíciót felszámolni.
- (32) A vállalkozás összeférhetlenségi politikájában megállapított, továbbá e politika ügyfél rendelkezésére bocsátott összefoglaló leírásában említett érték alatti kisebb ajándék vagy vendéglátás nem minősül ösztönzésnek a befektetéssel kapcsolatos kutatásra vonatkozó rendelkezések alkalmazásában.
- (33) A befektetéssel kapcsolatos kutatás ügyfelek vagy a nyilvánosság közötti terjesztésének fogalmába nem tartozik bele a kizárólag a befektetési vállalkozás csoportján belüli terjesztés.
- (34) Azok a befektetéssel kapcsolatos kutatásban szereplő ajánlások minősülnek jelenlegi ajánlásnak, amelyeket nem vontak vissza és amelyek nem jártak le.
- (35) A kutatás végzésével megegyező követelmények vonatkoznak a befektetéssel kapcsolatos kutatás harmadik személy által történő jelentős módosítására is.
- (36) A pénzügyi elemzők nem vehetnek részt más tevékenységben, mint a befektetéssel kapcsolatos kutatás elkészítése, ha az effajta részvétel objektivitásuk megőrzésével összeegyeztethetetlen. Az objektivitás megőrzésével összeegyeztethetetlenek minősülő tevékenységek rendszerint a következők: a befektetési banki szolgáltatásokban való részvétel – például vállalati pénzügyek és jegyzés –, az új üzletágak vagy pénzügyi eszközök új kibocsátásának hirdetésében vagy a kibocsátás hirdetésének előkészítésében való részvétel.
- (37) Ezen irányelvnek a befektetéssel kapcsolatos kutatások végzésére és terjesztésére vonatkozó rendelkezései sérelme nélkül, ha a befektetéssel kapcsolatos kutatást nem befektetési vállalkozás végzi, érdemes belső politikákat és eljárásokat elfogadni az ezen irányelvben a kutatás függetlenségének és objektivitásának védelme tekintetében megállapított elveknek történő megfelelés biztosítása érdekében.
- (38) Az ezen irányelvben előírt követelmények – beleértve a személyes ügyletekre, a befektetéssel kapcsolatos kutatásban felgyülemlett tudás kezelésére és a befektetéssel kapcsolatos kutatás végzésére és terjesztésére vonatkozókat is – a 2004/39/EK irányelv, a bennfentes kereskedelemről és a piaci manipulációról (piaci visszaélés) szóló, 2003. január 28-i 2003/6/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ és végrehajtási intézkedéseik sérelme nélkül alkalmazandók.
- (39) Ezen irányelv ösztönzésre vonatkozó rendelkezéseinek alkalmazásában a befektetési vállalkozásnak befektetési tanácsadással vagy általános ajánlásokkal összefüggésben adott jutalékot – amennyiben a tanács vagy ajánlás nem válik elfogulttá a jutalék következtében – úgy kell tekinteni, hogy az az ügyfélnek adott befektetési tanács minőségét hivatott javítani.
- (40) Ezen irányelv csak meghatározott feltételek mellett engedélyezi a befektetési vállalkozásoknak bizonyos ösztönzők adását vagy elfogadását, és csak akkor, ha ezeket az ügyfél elé tárják vagy ha azokat az ügyfél, illetve egy az ügyfél nevében eljáró személy adja, illetve kapja.
- (41) Ez az irányelv előírja az új lakossági ügyfeleknek befektetési tanácsadástól eltérő befektetési szolgáltatásokat nyújtó befektetési vállalkozásoknak, hogy az ügyféllel írásbeli alapmegállapodást kössenek, amely megállapítja a vállalkozás és az ügyfél alapvető jogait és kötelezettségeit. Nem ír elő azonban a befektetési vagy kiegészítő szolgáltatások nyújtására vonatkozó szerződés formájával, tartalmával és teljesítésével összefüggő egyéb kötelezettségeket.
- (42) Ez az irányelv csak a 2004/39/EK irányelv 19. cikke (2) bekezdésének azon előírása tekintetében állapít meg marketingközleményekre vonatkozó követelményeket, amely szerint az ügyfelekhez eljuttatott információknak – beleértve a marketingközleményeket is – tisztességesnek, egyértelműnek és nem félrevezetőnek kell lennie.
- (43) Ez az irányelv nem írja elő az illetékes hatóságok számára a marketingközlemények tartalmának és formájának jóváhagyását. Ugyanakkor nem is tiltja az előzetes jóváhagyást, amennyiben az kizárólag a 2004/39/EK irányelv azon kötelezettségének való megfelelésre épül, amely szerint az

⁽¹⁾ HL L 96., 2003.4.12., 16. o.

ügyfelekhez eljuttatott információnak, beleértve a marketingközleményeket, tisztességesnek, egyértelműnek és nem félrevezetőnek kell lennie.

- (44) Megfelelő és arányos mértékű tájékoztatási követelményeket kell megállapítani, amelyek figyelembe veszik az ügyfél akár lakossági, akár szakmai státuszát. A 2004/39/EK irányelv egyik célja, hogy arányos egyensúlyt biztosítson a befektetők védelme és a befektetési vállalkozásokra érvényes közzétételi kötelezettségek között. E célból a szakmai ügyfelek tekintetében a lakossági ügyfelekéhez képest kevésbé szigorú konkrét tájékoztatási követelményeket kell megállapítani ebben az irányelvben. A szakmai ügyfelektől elvárható, hogy – korlátozott számú kivétellel – maguk állapítsák meg a megalapozott döntéshez nekik szükséges információkat, és kérjék a befektetési vállalkozástól ezek biztosítását. Amennyiben az ilyen információra vonatkozó kérelmek ésszerűek és arányosak, a befektetési vállalkozások további tájékoztatást kötelesek nyújtani.
- (45) A befektetési vállalkozásoknak gondoskodniuk kell arról, hogy az ügyfelek vagy potenciális ügyfelek megfelelő információhoz jussanak a pénzügyi eszközök jellegéről és a velük kapcsolatos befektetési kockázatokról annak érdekében, hogy az ügyfelek minden befektetési döntést kellően tájékozottan hozzanak meg. Az információ részletessége az ügyfél besorolásának (lakossági vagy szakmai ügyfél), valamint a felkínált pénzügyi eszköz jellegének és kockázati profiljának megfelelően változhat, de soha nem lehet lényeges elemet elhagyó mértékben általános. Lehet, hogy néhány pénzügyi eszköz esetében már az eszköz jellegére utaló információ is elégséges, míg más esetekben az információnak termékspecifikusnak kell lennie.
- (46) A befektetési vállalkozások által az ügyfelekhez eljuttatott tájékoztatás tisztességes, egyértelmű és nem félrevezető voltához szükséges feltételeket megfelelő és arányos módon kell alkalmazni a lakossági ügyfeleknek szánt közleményekre, figyelembe véve például a közlemény eszközét és a közleménnyel az ügyfeleknek vagy potenciális ügyfeleknek szánt információt. Nem megfelelő ezeket a körülményeket a csak a következők valamelyikéből álló marketingközleményekre alkalmazni: a vállalkozás neve, a vállalkozás logója vagy más hozzá kapcsolódó jel, a kapcsolattartó pont és a vállalkozás által nyújtott szolgáltatásokra vagy a vállalkozás díjaira vagy jutalékaira történő utalás.
- (47) A 2004/39/EK irányelv és ezen irányelv alkalmazásában a tájékoztatás akkor tekinthető félrevezetőnek, ha félrevezetheti a címzett(ek)et vagy azokat, akik azokat valószínűleg kapják, függetlenül attól, hogy a tájékoztatást nyújtó személy félrevezetőnek ítéli vagy szánja-e a tájékoztatást.
- (48) Az irányelv szerinti kellő időben történő tájékoztatás meghatározásakor a befektetési vállalkozásnak figyelembe kell vennie – a helyzet sürgősségére és az ügyfélnek

a tájékoztatás befogadásához és az abból következő válaszüntézkedéshez szükséges időre tekintettel – az ahhoz szükséges időt, hogy az ügyfél elolvassa és megértse a tájékoztatást a befektetéssel kapcsolatos döntés meghozatala előtt. Az ügyfélnek valószínűleg kevesebb időre van szüksége az egyszerű vagy standard termékekről vagy szolgáltatásokról és az általa korábban vásároltakhoz hasonló típusú termékekről vagy szolgáltatásokról szóló tájékoztatás áttekintésére, mint amennyit bonyolultabb vagy kevésbé ismertebb termék vagy szolgáltatás esetében igényelne.

- (49) Amennyiben a befektetési vállalkozások megfelelnek annak az általános követelménynek, hogy az ezen irányelvben meghatározott határidő előtt kellő időben adják a lényeges tájékoztatást, úgy ezen irányelv alapján nem kell haladéktalanul és egyszerre átadniuk a befektetési vállalkozással, a pénzügyi eszközökkel, a költségekkel és a kapcsolódó díjakkal, valamint az ügyfelek pénzügyi eszközeinek vagy pénzeszközeinek védelmével kapcsolatos tájékoztatást. Ezen irányelv alapján nem kell a tájékoztatást külön, marketingközlemény részeként, vagy az ügyfélmegállapodásba való beemelésével nyújtani, feltéve hogy a tájékoztatás átadására a szolgáltatás elvégzése előtt kellő időben sor kerül.
- (50) Amennyiben a befektetési vállalkozásnak a szolgáltatás elvégzése előtt kell tájékoztatást nyújtania az ügyfélnek, az azonos típusú pénzügyi eszköz egyes ügyletei nem minősülnek új vagy eltérő szolgáltatásnak.
- (51) Amennyiben a portfóliókezelési szolgáltatásokat végző befektetési vállalkozásnak tájékoztatást kell adnia a lakossági ügyfeleknek vagy a potenciális lakossági ügyfeleknek a portfólióban szerepeltethető pénzügyi eszközök típusáról és az eszközökkel bonyolítható ügylettípusokról, a tájékoztatásnak külön kell jeleznie, hogy a befektetési vállalkozás jogosult-e befektetni a szabályozott piacra be nem vezetett pénzügyi eszközökbe, származtatott ügyletekbe, illikvid vagy nagy volatilitású eszközökbe, vagy végrehajtani a következő ügyleteket: rövidre eladás, kölcsönzött pénzeszközökkel történő vásárlás, értékpapír-finanszírozási ügyletek, letéti, biztosítéki vagy árfolyamkockázati ügyletek.
- (52) Amikor a befektetési vállalkozás átadja az ügyfélnek az értékpapírok nyilvános kibocsátásakor vagy piaci bevezetésekor közzeendő tájékoztatóról szóló, 2003. november 4-i 2003/71/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek ⁽¹⁾ megfelelően elkészített és közzétett tájékoztató másolatát, az nem tekintendő a 2004/39/EK irányelv szerinti, az információ minőségére és tartalmára vonatkozó működési feltételek alkalmazásában átadott információnak, amennyiben az irányelv alapján a vállalkozás nem felelős a tájékoztatóban szereplő információért.

⁽¹⁾ HL L 345., 2003.12.31., 64. o.

- (53) A befektetési vállalkozás által a lakossági ügyfélnek a költségekkel és a kapcsolódó díjakkal kapcsolatban adandó tájékoztatásnak tartalmaznia kell a fizetési feltételeket és a befektetési szolgáltatás elvégzésére vagy a felajánlott pénzügyi eszközre vonatkozó megállapodás teljesítésének feltételeit. E célból a fizetési feltételek általában akkor fontosak, ha a pénzügyi eszközökről szóló szerződés készpénzes elszámolással ér véget. A teljesítési feltételek általában akkor fontosak, ha a szerződés lejártakor a pénzügyi eszközhöz részvények, kötvények, utalványok, veretlen arany vagy egyéb eszköz vagy árucikk átadására van szükség.
- (54) Az átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozásokra (ÁÉKBV) vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló, 1985. december 20-i 85/611/EGK tanácsi irányelv⁽¹⁾ hatálya alá tartozó kollektív befektetési vállalkozások tekintetében ezen irányelvnek nem célja szabályozni a 85/611/EGK irányelv 28. cikkében meghatározott egyszerűsített tájékoztató tartalmát. Az egyszerűsített tájékoztatót ezen irányelv végrehajtása nyomán nem kell információkkal kiegészíteni.
- (55) Magát az ÁÉKBV-ket illetően az egyszerűsített tájékoztató elegendő információt biztosít a költségekről és a kapcsolódó díjakról. Az ÁÉKBV-k befektetési jegyeit forgalmazó befektetési vállalkozásoknak azonban további tájékoztatást kell nyújtaniuk ügyfeleiknek valamennyi egyéb költségről és kapcsolódó díjról, amely az ÁÉKBV-k befektetési jegyeivel kapcsolatos befektetési szolgáltatások nyújtásakor merül fel.
- (56) Különböző rendelkezésekre van szükség a 2004/39/EK irányelv 19. cikkének (4) bekezdése szerinti alkalmassági próba, illetve a 19. cikk (5) bekezdése szerinti megfelelőségi próba alkalmazásához. A próbák eltérő hatállyal bírnak a kapcsolódó befektetési szolgáltatások tekintetében, és eltérő funkciókkal és tulajdonságokkal rendelkeznek.
- (57) A 2004/39/EK irányelv 19. cikke (4) bekezdésének alkalmazásában az ügylet az érintett pénzügyi eszközökkel járó kockázat, az ügylet típusa, a megbízás sajátosságai vagy a kereskedés gyakorisága miatt lehet alkalmatlan az ügyfél vagy a potenciális ügyfél számára. Az egyenként vizsgálva alkalmasságát minősülő ügyletsorozat alkalmatlan lehet, ha az ajánlásra vagy a kereskedési döntésre nem az ügyfél legjobb érdekét szolgáló gyakorisággal kerül sor. Portfóliókezelés esetén az ügylet akkor is alkalmatlan lehet, ha alkalmatlan portfóliót eredményezne.
- (58) A 2004/39/EK irányelv 19. cikke (4) bekezdésének megfelelően a vállalkozásnak csak akkor kell felmérnie a befektetési szolgáltatások és a pénzügyi eszközök alkalmasságát, ha befektetési tanácsot vagy portfóliókezelést nyújt az ügyfélnek. Egyéb befektetési szolgáltatások esetében a vállalkozásnak az említett irányelv 19. cikkének (5) bekezdése szerint akkor kell felmérnie a befektetési szolgáltatás vagy termék megfelelőségét az ügyfél számára, ha nem kizárólag az irányelv 19. cikkének (6) (nem összetett termékekre vonatkozó) bekezdése szerinti végrehajtási alapon kínálja a terméket.
- (59) Ezen irányelv azon rendelkezéseinek alkalmazásában, amelyek előírják a befektetési vállalkozások számára a kínált vagy kért befektetési szolgáltatások vagy termékek megfelelőségének felmérését, fel kell tételezni, hogy a 2004/39/EK irányelv alkalmazásának időpontja előtt egy konkrét termék- vagy szolgáltatástípus kereskedéssorozatában részt vevő ügyfél rendelkezik az adott termékkel vagy befektetési szolgáltatással kapcsolatos kockázatok megértéséhez szükséges tapasztalattal és ismeretekkel. Amennyiben az ügyfél az irányelv alkalmazási időpontját követően, befektetési vállalkozás szolgáltatásait igénybe véve vesz részt a fenti típusú kereskedéssorozatban, a vállalkozásnak nem kell minden egyes ügylet alkalmával felmérést készítenie. Akkor tesz eleget az irányelv 19. cikkének (5) bekezdése szerinti kötelezettségének, ha a szolgáltatás megkezdése előtt elvégzi a megfelelőség szükséges felmérését.
- (60) A portfóliókezelő ügyfélnek szóló olyan értelmű ajánlása, kérése vagy tanácsa, hogy az ügyfélnek a portfóliókezelő mérlegelési jogkörét meghatározó megbízatást kell adnia a portfóliókezelőnek (vagy módosítania kell a korábbi megbízatást), a 2004/39/EK irányelv 19. cikkének (4) bekezdése szerinti ajánlásnak minősül.
- (61) Annak megállapítása céljából, hogy a 85/611/EK irányelv követelményeinek nem megfelelő, nyilvános forgalomba hozatali engedéllyel rendelkező kollektív befektetési vállalkozás befektetési jegye nem komplexnek minősül-e, az értékelőrendszerek kibocsátótól való függetlenségének körülményei közé kell tartoznia, hogy a rendszerek egy tagállam letéteményesi szolgáltatások nyújtására vonatkozó szabályozásának hatálya alá tartozó letéteményes felügyelete alá tartoznak-e.
- (62) Ez az irányelv nem írja elő az illetékes hatóságok számára a befektetési vállalkozás és lakossági ügyfél közötti alpmegállapodás tartalmának jóváhagyását. A jóváhagyás azonban nem is tilos, amennyiben csak a vállalkozásnak a 2004/39/EK irányelv szerinti következő kötelezettségeit vizsgálja: az ügyfél legjobb érdekében végzett becslés, tisztességes és hivatásszerű tevékenység, valamint a befektetési vállalkozás és ügyfelei jogainak és kötelezettségeinek és az egyéb feltételeknek a rögzítése, amelyek mellett a vállalkozás szolgáltatásokat nyújt ügyfeleinek.
- (63) A befektetési vállalkozás nyilvántartásait a vállalkozás típusához és az elvégzett befektetési szolgáltatások és tevékenységek skálájához kell igazítani, a 2004/39/EK és az ezen irányelvben megállapított, a nyilvántartás vezetésére vonatkozó kötelezettségek betartásával. A portfóliókezelésre vonatkozó jelentési kötelezettségek alkalmazásában az minősül függő kötelezettséggel járó ügyletnak, amely során az ügyfél tényleges vagy potenciális felelőssége meghaladja az eszköz beszerzésének költségét.

⁽¹⁾ HL L 375., 1985.12.31., 3. o. A legutóbb a 2005/1/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL L 79., 2005.3.24., 1. o.) módosított irányelv.

- (64) Az ügyfeleknek történő jelentéssel kapcsolatos rendelkezések alkalmazásában a megbízás típusára való utalás alatt a megbízás minősítése értendő: limitáras megbízás, piaci megbízás vagy egyéb megbízás.
- (65) Az ügyfeleknek történő jelentéssel kapcsolatos rendelkezések alkalmazásában a megbízás jellegére való utalás alatt értékpapírok jegyzésére adott megbízás vagy opció lehívására adott megbízás, illetve hasonló ügyfélmegbízások értendők.
- (66) A 2004/39/EK irányelv 21. cikke (2) bekezdésének megfelelő végrehajtási politika létrehozásakor a befektetési vállalkozásnak meg kell határoznia az irányelv 21. cikkének (1) bekezdésében említett tényezők relatív fontosságát, vagy legalább létre kell hoznia a tényezők relatív fontosságának meghatározásához szükséges eljárást, hogy a lehető legjobb eredményt érjék el az ügyfelek számára. A politika érvényesítése érdekében a befektetési vállalkozásnak ki kell választania azt a végrehajtási helyszínt, amely következetesen lehetővé teszi az ügyfélmegbízások lehető legjobb eredményének elérését. A befektetési vállalkozásnak minden egyes általa végrehajtott ügyfélmegbízásra alkalmaznia kell végrehajtási politikáját, hogy ezzel összhangban a lehető legjobb eredményt érje el ügyfele számára. Az ügyfél számára a lehető legjobb eredmény elérése érdekében minden egyszerű lépés megtételére vonatkozó, a 2004/39/EK irányelvben előírt kötelezettséget nem szabad olyan előírásként értelmezni, amely szerint a befektetési vállalkozás köteles minden rendelkezésre álló végrehajtási helyszínt szerepeltetni végrehajtási politikájában.
- (67) Annak érdekében, hogy a befektetési vállalkozás a lehető legjobb eredményt biztosítsa az ügyfél számára a lakossági ügyfélmegbízás konkrét utasítás nélküli végrehajtásakor, figyelembe kell vennie azokat a tényezőket, amelyek lehetővé teszik a lehető legjobb eredmény elérését a teljes ellenérték – a pénzügyi eszköz ára és a végrehajtáshoz kapcsolódó költségek – tekintetében. A gyorsaság, a végrehajtás és a teljesítés valószínűsége, a megbízás mérete és jellege, a piaci hatás és bármely más implicit ügyletköltség csak akkor élvezhet elsőbbséget a közvetlen ár- és költségmegtérülésekkel szemben, ha a lakossági ügyfél számára a teljes ellenértéket figyelembe véve a lehető legjobb eredmény eléréséhez szükséges.
- (68) Ha a befektetési vállalkozás az ügyféltől kapott utasítások alapján teljesíti a megbízást, úgy kell tekinteni, hogy a megbízásnak csak az utasításokkal érintett részére vonatkozóan tett eleget a legjobb végrehajtásra vonatkozó kötelezettségeinek. Az a tény, hogy az ügyfél csak a megbízás egy részének vonatkozásában adott utasításokat, nem mentesíti a befektetési vállalkozást a megbízás többi, az utasításokkal nem érintett részével kapcsolatos, legjobb végrehajtásra vonatkozó kötelezettségek alól. A befektetési vállalkozás nem ösztönözheti az ügyfelet olyan utasítás adására – az utasítás tartalmának ügyfél számára történő kifejezett megjelölésével vagy implicit ajánlásával –, hogy a befektetési vállalkozás egy megadott módon teljesítse a megbízást, amikor a vállalkozásnak feltételezhetően tudnia kell arról, hogy egy ilyen utasítás valószínűleg megakadályozza a lehető legjobb eredmény elérését az ügyfél számára. Ez azonban nem akadályozhatja meg azt, hogy a vállalkozás felkerje az ügyfelet kettő vagy több meghatározott kereskedési helyszín közötti választásra, amennyiben ezek a helyszínek megfelelnek a vállalkozás végrehajtási politikájának.
- (69) A befektetési vállalkozás saját számlára kereskedése az ügyfelekkel az ügyfélmegbízások végrehajtásának minősül, ezért a 2004/39/EK irányelv és ezen irányelv követelményei vonatkoznak rá, különös tekintettel a legjobb végrehajtásra vonatkozó kötelezettségekre. Amennyiben azonban a befektetési vállalkozás olyan árajánlatot tesz ügyfelének, amellyel teljesítene a 2004/39/EK irányelv 21. cikkének (1) bekezdése szerinti kötelezettségét, ha az árajánlatot annak nyújtásakor végrehajtáná, úgy a vállalkozás teljesíti ugyanezen kötelezettségeket akkor is, ha az árajánlatot annak ügyfél általi elfogadása után hajtja végre, feltéve hogy a változó piaci feltételeket és az árajánlat tétele és elfogadása között eltelt időt figyelembe véve az árajánlat nem veszti el egyértelműen érvényességét.
- (70) Az ügyfélmegbízások során a lehető legjobb eredmény elérésére vonatkozó kötelezettség a pénzügyi eszközök minden típusára vonatkozik. Az eltérő piaci struktúrákat vagy a pénzügyi eszközök eltérő struktúráit figyelembe véve azonban nehéz azonosítani és alkalmazni az eszközök minden típusára érvényes és hatékony, egységes szabvánnyal és eljárással rendelkező legjobb végrehajtást. A legjobb végrehajtással kapcsolatos kötelezettségeket tehát az egyes pénzügyi eszközökre vonatkozó megbízások végrehajtásával összefüggő különböző körülmények figyelembe vételével kell alkalmazni. Például a testreszabott OTC pénzügyi eszköz bevonó, az ügyfél és a befektetési vállalkozás körülményeihez igazított egyedi szerződéses viszonyt feltételező ügyletek a legjobb végrehajtás szempontjából nem hasonlíthatók a központosított végrehajtási helyszíneken kereskedett részvényeket bevonó ügyletekhez.
- (71) A lakossági ügyfélmegbízások végrehajtásakor a legjobb végrehajtás meghatározására a végrehajtás költségeinek magukban kell foglalniuk a befektetési vállalkozás saját jutalékait vagy az ügyfélnek korlátozott célokra felszámolt díjakat azokban az esetekben, amikor a vállalkozás végrehajtási politikájában egynél több olyan helyszín szerepel, amely alkalmas egy adott megbízás végrehajtására. Ezekben az esetekben figyelembe kell venni a vállalkozás saját jutalékait és a megbízás – minden egyes alkalmas végrehajtási helyszínen történő – végrehajtásának költségeit, hogy az ügyfél számára értékelni és össze lehessen hasonlítani azokat az eredményeket, amelyeket a megbízás e helyszíneken való végrehajtásával érnének el. Nem cél azonban előírni a vállalkozásnak azt, hogy hasonlítsa össze a saját végrehajtási politikája, valamint a saját jutalékai és díjai alapján ügyfele számára elérhető eredményeket azokkal az eredményekkel, amelyeket valamely más befektetési vállalkozás eltérő végrehajtási politika

vagy eltérő jutalék-, illetve díjszerkezet alapján ugyanazon ügyfél számára érhetne el. Nem cél azt sem előírni a vállalkozásnak, hogy hasonlítsa össze a saját jutalékaiban mutatkozó azon különbségeket, amelyek a vállalkozás által az ügyfeleknek nyújtott szolgáltatások természetében rejlő különbségeknek tulajdoníthatók.

- (72) A 2004/39/EK irányelv 21. cikke (3) bekezdésének alkalmazásában a vállalkozás végrehajtási politikájában szerepeltetendő végrehajtási helyszínek megállapításának céljából nem kell alkalmazni ezen irányelv azon rendelkezéseit, amelyek szerint a végrehajtási költségeknek tartalmazniuk kell a befektetési vállalkozás saját jutalékait, illetve az ügyfélnek a befektetési szolgáltatás nyújtásáért felszámított díjakat.
- (73) Akkor mondhatjuk, hogy a befektetési vállalkozás jutalékának felépítése vagy kiszabása igazságtalanul megkülönbözteti a végrehajtási helyszíneket, ha eltérő jutalékot számol fel a különböző végrehajtási helyszíneken, és ez a különbség nem tükrözi a vállalkozás költségeinek a helyszíneken történő végrehajtásból eredő tényleges különbségeit.
- (74) Ezen irányelvnek a végrehajtási politikára vonatkozó rendelkezései nem érintik a befektetési vállalkozásokra vonatkozó, a 2004/39/EK irányelv 21. cikkének (4) bekezdése szerinti általános kötelezettséget, amely szerint felügyelniük kell a megbízások végrehajtására vonatkozó megoldások hatékonyságát és a végrehajtási politikát, és rendszeresen értékelniük kell a helyszíneket.
- (75) Ez az irányelv nem írja elő a legjobb végrehajtást célzó erőfeszítések megkettőződését a megbízás vagy a portfóliókezelés fogadásának és továbbításának szolgáltatását végző befektetési vállalkozás, illetve azon befektetési vállalkozás között, amelyhez az előbbi a végrehajtási megbízásokat továbbítja.
- (76) A legjobb végrehajtásra vonatkozó 2004/39/EK irányelv szerinti kötelezettség előírja a befektetési vállalkozások számára, hogy minden ésszerű lépést tegyenek meg a lehető legjobb eredmény elérésére az ügyfelek számára. A végrehajtás minősége – amelynek része a végrehajtás sebessége és valószínűsége (teljesítési arány), valamint az árjavítás elérhetősége és bekövetkezése – fontos tényező a legjobb végrehajtás biztosításában. A különböző végrehajtási helyszínek által átadott, a végrehajtás minőségére vonatkozó adatok elérhetősége, összehasonlíthatósága és egységesítése alapvető fontosságú ahhoz, hogy a befektetési vállalkozások és a befektetők azonosítsák az ügyfelek számára a legjobb végrehajtási minőséget biztosító végrehajtási helyszíneket. Ez az irányelv nem szabályozza a végrehajtás minőségére vonatkozó adatok végrehajtási helyszínek által történő közzétételét, mert a végrehajtási helyszínek és az adatszolgáltatók számára lehetővé kell tenni a végrehajtás minőségére vonatkozó adatok átadását célzó megoldások kidolgozását. A Bizottságnak 2008. november 1-ig jelentést kell benyújtania a terület piac diktálta változásairól, hogy lehetővé váljon a végrehajtás minőségével kapcsolatos információk európai szintű elérhetőségének, összehasonlíthatóságának és egységesítésének felmérése.
- (77) Ezen irányelvnek az ügyfélmegbízások kezelésére vonatkozó rendelkezései alkalmazásában az ügyletek újraosztása akkor minősül hátrányosnak az ügyfélre nézve, ha az újraosztás következtében a befektetési vállalkozás vagy egy adott ügyfél igazságtalan elsőbbséget élvez.
- (78) A 2003/6/EK irányelve sérelme nélkül az ezen irányelvnek az ügyfélmegbízások kezelésére vonatkozó rendelkezései alkalmazásában az ügyfélmegbízások nem kezelhetők összehasonlíthatóként, ha különböző médiumokon át érkeznek, és azok nem kezelhetők sorrendben. E rendelkezések alkalmazásában az információ jogszerűtlen használatának minősül, ha a befektetési vállalkozás arra használja a függőben lévő ügyfélmegbízásra vonatkozó információt, hogy saját számlára kereskedjen az ügyfélmegbízás hátterében álló pénzügyi eszközökkel vagy kapcsolódó pénzügyi eszközökkel. Pusztán az a tény azonban, hogy az árjegyzők vagy a partneri tevékenységre feljogosított szervek csak a pénzügyi eszközök vételére és eladására irányuló törvényes üzleti tevékenységükre szorítkoznak, vagy hogy a harmadik felek nevében megbízások végrehajtására feljogosított személyek csak a megbízások köteleességszerű végrehajtására szorítkoznak, önmagában nem minősíthető az információ jogszerűtlen használatának.
- (79) Pénzügyi eszközökről napilapban, folyóiratban, magazinban vagy más, nyilvánosságnak szánt kiadványban (beleértve az internetes megjelenést is), televízió- vagy rádióadásban nyújtott tanácsadás nem tekintendő személyre szóló ajánlásnak a 2004/39/EK irányelv „befektetési tanácsadás” fogalommeghatározása alkalmazásában.
- (80) Ez az irányelv tisztetben tartja az alapvető jogokat és figyelembe veszi különösen az Európai Unió alapjogi chartájában különösen annak 11. cikkében elismert elveket és az emberi jogokról szóló európai egyezmény 10. cikkét. Ebben a tekintetben ez az irányelv semmilyen módon nem akadályozza meg a tagállamokat abban, hogy a sajtószabadságra és a médiában való szólásszabadságra vonatkozó alkotmányos szabályait alkalmazzák.
- (81) A pénzügyi eszköz valamely típusával kapcsolatos általános tanács nem befektetési tanácsadás a 2004/39/EK irányelv alkalmazásában, mert ez az irányelv megállapítja, hogy a 2004/39/EK irányelv alkalmazásában a befektetési tanácsadás a konkrét pénzügyi eszközökkel kapcsolatos tanácsadásra korlátozódik. Amennyiben azonban a befektetési vállalkozás általános tanácsadást nyújt az ügyfélnek egy olyan pénzügyi eszközről, amelyet alkalmasnak ítél az ügyfél számára vagy amely az ügyfél körülményeinek vizsgálatán alapszik, és a tanács valójában nem alkalmas az ügyfél számára, vagy nem a körülményei vizsgálatán alapszik, akkor az eset körülményeitől függően a vállalkozás valószínűleg a 2004/39/EK irányelv 19. cikke (1) vagy (2) bekezdésének ellenében jár el. Az ügyfélnek ilyen tanácsot adó vállalkozás valószínűleg megszegi a 19. cikk (1) bekezdésének azon követelményét, hogy járjon el becsületesen, tisztességesen és hivatásszerűen az ügyfelei legjobb érdekeinek megfelelően. Hasonlóképp vagy e helyett az ilyen tanács valószínűleg megszegi a 19. cikk (2) bekezdésének azon követelményét, hogy a befektetési vállalkozás által ügyfeleihez vagy potenciális ügyfeleihez eljuttatott minden információnak tisztességesnek, egyértelműnek és nem félrevezetőnek kell lennie.

(82) A befektetési szolgáltatás nyújtásának vagy befektetési tevékenység végrehajtásának a befektetési vállalkozás által végrehajtott előkészületi tevékenységei a szolgáltatás vagy tevékenység szerves részét képezőnek tekintendők. Ide tartozik például a befektetési vállalkozás által a befektetési tanácsadás vagy más befektetési szolgáltatás vagy tevékenység nyújtása során vagy azt megelőzően az ügyfélnek vagy potenciális ügyfélnek nyújtott általános tanácsadás.

(83) A pénzügyi eszköz ügyletével vagy egy bizonyos típusú pénzügyi eszközzel kapcsolatos általános ajánlás (vagyis a terjesztési csatornáknak vagy a közvéleménynek szánt ajánlás) a 2004/39/EK irányelv I. melléklete B. szakasza (5) bekezdésének értelmében kiegészítő szolgáltatásnak minősül, következésképp a 2004/39/EK irányelv és védelmei alkalmazandók rá.

(84) A 2001/527/EK bizottsági határozattal ⁽¹⁾ létrehozott európai értékpapír-piaci szabályozók bizottsága technikai tanácsot adott.

(85) Az e határozatban előírt intézkedések összhangban vannak az európai értékpapír-piaci szabályozók bizottságának véleményével,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

I. FEJEZET

HATÁLY ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

1. cikk

Tárgy és alkalmazási kör

(1) Ez az irányelv megállapítja a 2004/39/EK irányelv 4. cikke (1) bekezdésének 4. pontja, a 4. cikk (2) bekezdése, a 13. cikk (2)–(8) bekezdése, a 18. cikk, a 19. cikk (1)–(6) bekezdése, a 19. cikk (8) bekezdése, a 21. cikk, a 22. cikk és a 24. cikk végrehajtásának részletes szabályait.

(2) Ezen irányelv II. fejezete, III. fejezetének 1–4. szakasza, 45. cikke, 6. és 8. szakasza, valamint – amennyiben kapcsolódik e rendelkezésekhez – I. fejezete, III. fejezetének 9. szakasza és IV. fejezete alkalmazandó az alapkezelő társaságokra a 85/611/EGK irányelv 5. cikke (4) bekezdésének megfelelően.

2. cikk

Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában a következő fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:

1. „információs csatorna”: a 2003/125/EK bizottsági irányelv 1. cikkének (7) bekezdése szerinti információs csatorna;
2. „tartós adathordozó”: olyan eszköz, amely lehetővé teszi az ügyfél számára a személyesen neki címzett tájékoztatásnak

a jövőben is hozzáférhető módon és a tájékoztatás céljának megfelelő ideig történő tárolását, valamint a tárolt információk változatlan formában történő megjelenítését;

3. a befektetési vállalkozás összefüggésében „érintett személy” a következők valamelyike:
 - a) a vállalkozás igazgatója, társa vagy annak megfelelője, ügyvezetője vagy ügynöke;
 - b) a vállalkozás ügynökének igazgatója, társa vagy annak megfelelője, ügyvezetője;
 - c) a vállalkozás vagy ügynöke alkalmazottja, illetve bármely más természetes személy, aki szolgálatait a vállalkozás vagy ügynöke rendelkezésére és ellenőrzése alá bocsátja, és aki részt vesz a vállalkozás befektetési szolgáltatásainak és tevékenységeinek végzésében;
 - d) olyan természetes személy, aki közvetlenül részt vesz a befektetési vállalkozás vagy ügynöke számára nyújtott szolgáltatásban, kiszervezési megoldással, amelynek célja a vállalkozás befektetési szolgáltatásainak és tevékenységeinek elvégzése;

4. „pénzügyi elemző”: a befektetéssel kapcsolatos kutatás anyagát előállító érintett személy;

5. „csoport”: befektetési vállalkozással kapcsolatban az a csoport, amelynek a vállalkozás tagja, és amely anyavállalatból, leányvállalataiból és azokból a vállalkozásokból áll, amelyben az anyavállalat vagy leányvállalatai részesedéssel bírnak, valamint a konszolidált beszámolóról szóló 83/349/EGK irányelv ⁽²⁾ 12. cikkének (1) bekezdése szerinti kapcsolatban álló vállalkozások.

6. „kiszervezés”: olyan, bármely formát öltő megoldás egy befektetési vállalkozó és egy szolgáltató között, amelynek keretében a szolgáltató elvégzi a vállalkozás nevében egy olyan folyamatot, szolgáltatást vagy tevékenységet, amelyet egyébként a befektetési vállalkozás maga hajtana végre;

7. „olyan személy, akivel az érintett személy családi kapcsolatot ápol”: a következők valamelyike:

- a) az érintett személy házastársa vagy olyan partnere, aki a nemzeti törvények értelmében a házastárssal egyenértékűnek számít;
- b) az érintett személy eltartott gyermeke vagy nevelt gyermeke;
- c) az érintett személy bármely olyan rokona, aki az adott személyes ügylet időpontjában legalább egy évig egy háztartásban élt vele;

⁽¹⁾ HL L 191., 2001.7.13., 43. o.

⁽²⁾ HL L 193., 1983.7.18., 1. o.

8. „értékpapír-finanszírozási ügylet”: a 1287/2006/EK rendeletben ⁽¹⁾ meghatározott jelentéssel bír;
9. „felső vezetés”: befektetési vállalkozás tényleges irányítását gyakoroló személy vagy személyek, a 2004/39/EK irányelv 9. cikke (1) bekezdésének megfelelően.

3. cikk

A tájékoztatásra alkalmazandó feltételek

(1) Amennyiben ezen irányelv alkalmazásában tartós adathordozón kell tájékoztatást adni, a tagállamok csak akkor engedélyezik a befektetési vállalkozások számára, hogy nem papír tartós adathordozót használnak, ha:

- a) az ezen az adathordozón nyújtott tájékoztatás összhangban van a vállalkozás és az ügyfél között meglévő vagy kialakítandó üzletvitellel; és
- b) a tájékoztatást fogadó személy a papíron vagy a másik tartós adathordozón kapott tájékoztatás lehetősége közül kifejezetten a másik adathordozót választja.

(2) Amennyiben ezen irányelv 29. 30., 31., 32., 33. cikke vagy 46. cikkének (2) bekezdése értelmében a befektetési vállalkozás weboldal segítségével tájékoztatja ügyfelét és a tájékoztatás nem személyesen az ügyfélnek szól, a tagállamok gondoskodnak a következő feltételek teljesüléséről:

- a) az ezen az adathordozón nyújtott tájékoztatás összhangban van a vállalkozás és az ügyfél között meglévő vagy kialakítandó üzletvitellel;
- b) az ügyfél kifejezett beleegyezését adja az ilyen formájú tájékoztatáshoz;
- c) az ügyfelet elektronikus úton értesíteni kell a weboldal címéről és a tájékoztatás weboldalon belüli elérhetőségéről;
- d) a tájékoztatásnak naprakésznek kell lennie;
- e) a tájékoztatásnak folyamatosan hozzáférhetőnek kell lennie a weboldalon mindaddig, amíg az ügyfélnek indokolt igénye lehet a megtekintésre.

(3) E cikk alkalmazásában az elektronikus hírközlés révén nyújtott tájékoztatás a vállalkozás és az ügyfél között meglévő vagy kialakítandó üzletvitellel összhangban lévőnek minősül, ha

⁽¹⁾ Lásd e Hivatalos Lap 1. oldalát.

bizonyítható, hogy az ügyfél rendszeres internethozzáféréssel rendelkezik. Az ügyfél által az üzletvitel céljából megadott e-mail cím ilyen bizonyítéknak minősül.

4. cikk

A befektetési vállalkozásokra bizonyos esetekben vonatkozó további követelmények

(1) A tagállamok csak azokban a kivételes esetekben tarthatnak meg vagy állapíthatnak meg az ezen irányelven felüli követelményeket, amennyiben e követelmények objektív módon indokoltak és arányosak annak érdekében, hogy kezeljék az ezen irányelvben nem megfelelően kezelt, a befektetők védelmét vagy a piac integritását érintő konkrét kockázatokat, feltéve hogy a következő feltételek valamelyike teljesül:

- a) a követelményekkel megcélzott konkrét kockázatok különleges fontosságúak a tagállam piaci szerkezete körülményeinek szempontjából;
- b) a követelmény olyan kockázatokat vagy kérdéseket céloz meg, amelyek ezen irányelv alkalmazásának kezdete után merültek fel vagy váltak nyilvánvalóvá, és amelyeket a közösségi intézkedések nem szabályoznak.

(2) Az (1) bekezdés szerint megállapított követelmények nem korlátozzák vagy befolyásolják a befektetési vállalkozásoknak a 2004/39/EK irányelv 31. és 32. cikke szerint érvényes jogait.

(3) A tagállamok értesítik a Bizottságot:

- a) az irányelv átültetése előtt minden olyan követelményről, amelyet az (1) bekezdésnek megfelelően meg kívánnak tartani;
- b) legalább egy hónappal a követelmény hatálybalépésére kijelölt időpont előtt minden olyan követelményről, amelyet az (1) bekezdésnek megfelelően meg kíván állapítani.

Az értesítésben minden esetben indokolni kell a követelményt.

A Bizottság az internetes oldalán közzéteszi az e bekezdéssel összhangban beérkező értesítéseket, és tájékoztatja azokról a tagállamokat.

(4) A Bizottság 2009. december 31-ig jelentést tesz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak e cikk alkalmazásáról.

II. FEJEZET

SZERVEZETI KÖVETELMÉNYEK

1. SZAKASZ

Szervezet

5. cikk

(a 2004/39/EK irányelv 13. cikkének (2)–(8) bekezdése)

Általános szervezeti követelmények

(1) A tagállamok a következő követelményeknek való megfelelést írják elő a befektetési vállalkozások számára:

- a) létrehozza, végrehajtja és fenntartja az olyan döntéshozatali eljárásokat és szervezeti felépítést, amely világosan és dokumentálva határozza meg a jelentéstételi irányvonalakat, és kiosztja a funkciókat és a felelősségi köröket;
- b) a vállalkozás érintett személyei tudják, hogy felelősségi körük megfelelő ellátása érdekében milyen eljárásokat kell követniük;
- c) megfelelő belső ellenőrzési mechanizmusokat hoz létre, hajt végre és tart fenn annak érdekében, hogy a befektetési vállalkozás minden szintje megfeleljen a döntéseknek és eljárásoknak;
- d) alkalmazottai rendelkeznek a számukra kijelölt felelősségi körök ellátásához szükséges jártassággal, tudással és szakértelemmel;
- e) a befektetési vállalkozás minden szintjén létrehozza, végrehajtja és fenntartja a hatékony jelentéstételt és információközlést;
- f) megfelelő és pontos nyilvántartást vezet üzleti tevékenységéről és belső felépítéséről;
- g) biztosítja, hogy az a tény, hogy érintett személyei többféle funkciót töltenek be, sem most, sem később nem akadályozza őket az egyes funkciók megalapozott, becsültes és szakmai szintű ellátásában.

A tagállamok a fentiek érdekében biztosítják, hogy a befektetési vállalkozás figyelembe veszi a vállalkozás üzletmenetének jellegét, hatókörét és összetettségét, valamint az üzletmenet keretében végzett befektetési szolgáltatások és tevékenységek jellegét és körét.

(2) A tagállamok előírják, hogy a befektetési vállalkozás olyan rendszereket és eljárásokat hozzon létre, hajtson végre és tartson fenn, amelyek a megfelelő mértékben óvják az információk biztonságát, integritását és titkosságát, figyelembe véve a kérdéses információ jellegét.

(3) A tagállamok előírják, hogy a befektetési vállalkozás megfelelő üzleti folyamatossági politikát hozzon létre, hajtson

vége és tartson fenn, amely a rendszerek és eljárások leállításakor is biztosítja a nélkülözhetetlen adatok és funkciók megőrzését és a befektetési szolgáltatások és tevékenységek fenntartását, illetve (amennyiben ez nem lehetséges) lehetővé teszi az adatok és funkciók mielőbbi visszaállítását és a befektetési szolgáltatások és tevékenységek mielőbbi folytatását.

(4) A tagállamok előírják, hogy a befektetési vállalkozás olyan számviteli politikákat és eljárásokat hozzon létre, hajtson végre és tartson fenn, amelyek lehetővé teszik, hogy az illetékes hatóság kérésére időben benyújtsák az illetékes hatóságnak a pénzügyi helyzetről megbízható és valós képet nyújtó és az alkalmazandó számviteli szabványoknak és szabályoknak megfelelő pénzügyi jelentéseket.

(5) A tagállamok előírják, hogy a befektetési vállalkozás felügyelje és rendszeresen értékelje a befektetési vállalkozás rendszereinek, belső ellenőrzési mechanizmusainak és megoldásainak megfelelőségét és hatékonyságát, a fenti (1)–(4) bekezdéseknek megfelelően, és intézkedéseket hozzon a hiányosságok kezelésére.

6. cikk

(A 2004/39/EK irányelv 13. cikkének (2) bekezdése)

Megfelelés

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a befektetési vállalkozás megfelelő politikákat és eljárásokat hoz létre, hajt végre és tart fenn annak érdekében, hogy észlelje annak kockázatát, hogy a vállalkozás nem teljesíti a 2004/39/EK irányelv szerinti kötelezettségeit, valamint észlelje a kapcsolódó kockázatokat, illetve megfelelő intézkedésekkel és eljárásokkal minimalizálja e kockázatokat és lehetővé tegye az illetékes hatóságok számára az irányelv szerinti hatáskörök hatékony gyakorlását.

A tagállamok a fentiek érdekében biztosítják, hogy a befektetési vállalkozás figyelembe veszi a vállalkozás üzletmenetének jellegét, hatókörét és összetettségét, valamint az üzletmenet keretében végzett befektetési szolgáltatások és tevékenységek jellegét és körét.

(2) A tagállamok előírják, hogy a befektetési vállalkozás állandó és hatékony megfelelési funkciót hozzon létre és tartson fenn, amely függetlenül működik és a következő felelőségekkel rendelkezik:

- a) folyamatosan felügyeli és értékeli az (1) bekezdés első albekezdésének megfelelően létrehozott intézkedések és eljárások kielégítő voltát és hatékonyságát, és a vállalkozás kötelezettségeinek való megfelelésben észlelt hiányosságainak kezelését célzó intézkedéseket;
- b) tanácsokkal látja el és segíti a befektetési szolgáltatások és tevékenységek elvégzéséért felelős érintett személyeket annak érdekében, hogy elősegítsék a vállalkozás megfelelését a 2004/39/EK irányelvben előírt kötelezettségeknek.

(3) Annak érdekében, hogy a megfelelési funkció helyesen és függetlenül lássa el a felelősségi köreit, a tagállamok előírják a befektetési vállalkozások számára a következők biztosítását:

- a) a megfelelési funkció rendelkezik a szükséges felhatalmazással, erőforrásokkal és szakértelemmel, és minden lényeges információhoz hozzáfér;
- b) kijelölik a megfelelési funkcióért és a megfeleléssel kapcsolatos, a 9. cikk (2) bekezdése szerinti jelentésért felelős tisztviselőt;
- c) a megfelelési funkcióban részt vevő érintett személyek nem vesznek részt a felügyelt szolgáltatások és tevékenységek elvégzésében;
- d) a megfelelési funkcióban részt vevő érintett személyek díjazását meghatározó módszer sem most, sem később nem veszélyezteti az objektivitásukat.

A befektetési vállalkozásnak azonban nem kell megfelelnie a c) és d) pontban megállapított követelményeknek, amennyiben bizonyítani tudja, hogy – a vállalkozás üzletmenetének jellegét, hatókörét és összetettségét, valamint a befektetési szolgáltatások és tevékenységek jellegét és körét figyelembe véve – a kötelezettség nem arányos, és hogy a megfelelési funkció továbbra is hatékony marad.

7. cikk

(A 2004/39/EK irányelv 13. cikke (5) bekezdésének második albekezdése)

Kockázatkezelés

(1) A tagállamok a következő intézkedéseket írják elő a befektetési vállalkozások számára:

- a) megfelelő kockázatkezelési politikák és eljárások létrehozása, végrehajtása és fenntartása, amelyek azonosítják a vállalkozás tevékenységeivel, folyamataival és rendszereivel összefüggő kockázatokat, és megállapítják a befektetési vállalkozás által eltűrt kockázati szintet;
- b) hatékony megoldások, folyamatok és mechanizmusok kidolgozása a vállalkozás tevékenységeivel összefüggő kockázatok kezelésére, a megállapított kockázattűrési szint figyelembevételével;
- c) felügyeli:
 - i. a befektetési vállalkozás kockázatkezelési politikáinak és eljárásainak kielégítő voltát és hatékonyságát;
 - ii. a befektetési vállalkozás és érintett személyei b) pontnak megfelelően kidolgozott megoldásoknak, folyamatoknak és mechanizmusoknak való megfelelési szintjét;
 - iii. a politikák, eljárások, megoldások, folyamatok és mechanizmusok – beleértve azt is, amikor a vállalkozás valamely alkalmazottja nem felel meg a megoldásoknak, folyamatoknak vagy

mechanizmusoknak, vagy nem követi a politikákat és eljárásokat – kezelésére szolgáló intézkedések kielégítő voltát és hatékonyságát.

(2) A tagállamok előírják, hogy amennyiben a vállalkozás üzletmenetének jellegét, hatókörét és összetettségét, valamint a befektetési szolgáltatások és tevékenységek jellegét és körét figyelembe véve megfelelő és arányos, a befektetési vállalkozás független kockázatalellenőrzési funkciót hoz létre és tart fenn, amely a következő feladatokat végzi el:

- a) végrehajtja az (1) bekezdésben említett politikákat és eljárásokat;
- b) a 9. cikk (2) bekezdésének megfelelően jelentést tesz és tanácsot ad a felső vezetésnek.

Amennyiben a befektetési vállalkozásnak az első albekezdés értelmében nem kell függetlenül működő kockázatkezelési funkciót létrehoznia és fenntartania, bizonyítania kell, hogy az (1) bekezdésnek megfelelően kidolgozott politikák és eljárások megfelelnek az (1) bekezdés követelményeinek és következetesen hatékonyak.

8. cikk

(A 2004/39/EK irányelv 13. cikke (5) bekezdésének második albekezdése)

Belső ellenőrzés

A tagállamok előírják, hogy amennyiben a vállalkozás üzletmenetének jellegét, hatókörét és összetettségét, valamint a befektetési szolgáltatások és tevékenységek jellegét és körét figyelembe véve megfelelő és arányos, belső ellenőrzési funkciót hozzon létre és tartson fenn, amely elkülönül és független a befektetési vállalkozás többi funkciójától és tevékenységétől, és amely a következő felelősségi körökkel rendelkezik:

- a) ellenőrzési tervet hoz létre, hajt végre és tart fenn a befektetési vállalkozás rendszerei, belső ellenőrzési mechanizmusai és megoldásai kielégítő voltának és hatékonyságának vizsgálata és értékelése érdekében;
- b) ajánlásokat ad ki az a) pontnak megfelelően végzett munka eredménye alapján;
- c) ellenőrzi az ajánlásoknak való megfelelést;
- d) a 9. cikk (2) bekezdésének megfelelően jelentést tesz a belső ellenőrzéssel kapcsolatos ügyekről.

9. cikk

(A 2004/39/EK irányelv 13. cikkének (2) bekezdése)

A felső vezetés felelőssége

(1) A tagállamok előírják, hogy a funkciók belső kiosztásakor a felső vezetés (és adott esetben a felügyeleti funkció) felelős annak biztosításáért, hogy a vállalkozás megfeleljen a 2004/39/EK irányelvből eredő kötelezettségeinek.

A felső vezetés és adott esetben a felügyeleti funkció értékeli és rendszeresen felülvizsgálja a 2004/39/EK irányelvből eredő kötelezettségeknek való megfelelést szolgáló politikák, megoldások és eljárások hatékonyságát, és intézkedéseket hoz a hiányosságok kezelésére.

(2) A tagállamok előírják a befektetési vállalkozás számára annak biztosítását, hogy felső vezetése gyakran, legalább évente egyszer írásos jelentéseket kapjon a 6., 7. és 8. cikkben szereplő ügyekről, különös tekintettel arra, hogy megfelelő intézkedések történtek-e az esetleges hiányosságok kezelésére.

(3) A tagállamok előírják a befektetési vállalkozások számára annak biztosítását, hogy a felügyeleti funkció – ha van ilyen – rendszeresen kapjon írásos jelentéseket ugyanezekről az ügyekről.

(4) E cikk alkalmazásában a „felügyeleti funkció” az a funkció, amely a befektetési vállalkozáson belül a felső vezetés felügyeletéért felelős.

10. cikk

(A 2004/39/EK irányelv 13. cikkének (2) bekezdése)

A panaszok kezelése

A tagállamok előírják a befektetési vállalkozásnak, hogy hatékony és átlátható eljárásokat hozzon létre, hajtson végre és tartson fenn a lakossági ügyfelektől vagy a potenciális lakossági ügyfelektől érkező panaszok ésszerű és azonnali kezelésére, illetve hogy nyilvántartást vezessen a panaszokról és az orvoslásukra hozott intézkedésekről.

11. cikk

(A 2004/39/EK irányelv 13. cikkének (2) bekezdése)

A személyes ügylet fogalma

A 12. és a 25. cikk alkalmazásában a személyes ügylet a pénzügyi eszköz érintett személy által vagy a nevében végrehajtott ügylete, ahol a következő feltételek közül legalább egy teljesül:

- a) az érintett személy szakmai tevékenységi körén kívül jár el;
- b) a kereskedés a következő személyek valamelyikének számlájára történik:
 - i. az érintett személy;
 - ii. olyan személy, akivel családi vagy egyéb szoros kapcsolatban van;
 - iii. olyan személy, akinek az érintett személlyel való kapcsolata folytán az érintett személynek közvetlen vagy közvetett anyagi érdeke fűződik az ügylet (az ügylet végrehajtásáért kapott díjon vagy kezelési költségen kívül).

12. cikk

(A 2004/39/EK irányelv 13. cikkének (2) bekezdése)

Személyes ügyletek

(1) A tagállamok előírják, hogy a befektetési vállalkozás megfelelő megoldásokat hozzon létre, valósítsa meg és tartson fenn annak megakadályozására, hogy az esetleg összeférhetlenséghez vezető tevékenységekben érintett, vagy az általa a vállalkozás nevében végzett tevékenységgel a 2003/6/EK irányelv 1. cikkének (1) bekezdése szerinti bennfentes információhoz vagy más, ügyfelekkel, illetve az ügyfelekkel vagy nevükben kötött ügyletekkel kapcsolatos bizalmas információhoz hozzáférő érintett személy a következő tevékenységeket végezze:

- a) olyan személyes ügyletet folytasson, amely teljesít a következő kritériumok közül legalább egyet:
 - i. a 2003/6/EK irányelv értelmében tilos a számára;
 - ii. a bizalmas információ jogszerűtlen használatával vagy nem megfelelő feltárással jár;
 - iii. összeférhetetlen vagy összeférhetetlen lehet a befektetési vállalkozás 2004/39/EK irányelvből eredő kötelezettségeivel;
 - b) más személynek azt tanácsolja vagy őt arra rábírja – kivéve, ha ez a munkaköréből vagy szolgáltatási szerződéséből adódik –, hogy pénzügyi eszközök olyan ügyletbe kezdjen, amely – amennyiben az érintett személy személyes ügylete – az a) pont, a 25. cikk (2) bekezdésének a) vagy b) pontja vagy a 47. cikk (3) bekezdése hatálya alá tartozik;
 - c) a 2003/6/EK 3. cikke a) pontjának sérelme nélkül bármilyen információt vagy véleményt közöljön – kivéve, ha ez a munkaköréből vagy szolgáltatási szerződéséből adódik – más személyekkel, amennyiben az érintett személy tudja vagy az ésszerűséget figyelembe véve tudnia kellene, hogy e közlés eredményeként a másik személy biztosan vagy valószínűsíthetően a következő lépések valamelyikét teszi:
 - i. pénzügyi eszközök olyan ügyletbe kezd, amely – amennyiben az érintett személy személyes ügylete – az a) pont, a 25. cikk (2) bekezdésének a) vagy b) pontja vagy a 47. cikk (3) bekezdése hatálya alá tartozik;
 - ii. más személyt ilyen ügylet megkezdésére készítet vagy ilyen értelmű tanácsot ad.
- (2) Az (1) bekezdésben előírt megoldások különösen a következőket biztosítják:
- a) az (1) bekezdésben említett minden érintett személy ismeri a személyes ügyletekkel kapcsolatos korlátozásokat, valamint az (1) bekezdés alapján a befektetési vállalkozás által

létrehozott, személyes ügyletekre és a feltárássra vonatkozó korlátozásokat és intézkedéseket;

- b) a vállalkozást haladéktalanul értesítik az érintett személyek által megkezdett személyes ügyletekről: vagy az ügyletről küldött értesítés, vagy a vállalkozást az ilyen ügyletek azonosításában segítő egyéb eljárások útján.

Kiszervezés esetében a befektetési vállalkozásnak biztosítania kell, hogy a cég, amelyhez a tevékenység kiszervezése történt nyilvántartást készít az érintett személyek által megkezdett személyes ügyletekről és kérelemre ezen információt haladéktalanul eljuttatja a befektetési vállalkozásnak;

- c) nyilvántartást vezetnek azokról a személyes ügyletekről, amelyekről a vállalkozás értesítést kapott vagy amelyeket maga azonosított, beleértve az ilyen ügylettel összefüggő működési engedélyt vagy tiltást.

(3) Az (1) és a (2) bekezdés nem alkalmazandó a személyes ügyletek következő típusainál:

- a) diszkrecionális portfóliókezelési szolgáltatás keretében végrehajtott személyes ügyletek, amennyiben a portfólió kezelője és az érintett személy – vagy bármely más személy, akinek a számlájára az ügyletet végrehajtják – között nincs előzetes kommunikáció az ügyletről;
- b) kollektív vállalkozások befektetési jegyeiben történő személyes ügyletek, amely kollektív vállalkozások megfelelnek a 85/611/EGK irányelv által adott jogok élvezetéhez szükséges feltételeknek vagy a tagállam jogalkotása szerinti felügyelet biztosítja számukra az eszközeikkel összefüggő kockázatmegosztás megfelelő szintjét, amennyiben az érintett személy – vagy bármely más személy, akinek a számlájára az ügyletet végrehajtják – nem vesz részt a vállalkozás irányításában.

2. SZAKASZ

Kiszervezés

13. cikk

(A 2004/39/EK irányelv 13. cikkének (2) bekezdése és 13. cikke (5) bekezdésének első albekezdése)

A kritikus és fontos operatív funkciók jelentése

(1) A 2004/39/EK irányelv 13. cikke (5) bekezdése első albekezdésének alkalmazásában az operatív funkció akkor kritikus vagy fontos, ha a teljesítésében bekövetkezett hiányosság vagy hiba lényegesen gyengítené a befektetési vállalkozás folyamatos megfelelését az engedélyezéséhez szükséges feltételeknek és kötelezettségeknek vagy a 2004/39/EK irányelvből eredő kötelezettségeinek, illetve kétségessé tenné pénzügyi teljesítményét és megalapozottságát vagy a befektetési szolgáltatások és tevékenységek folyamatosságát.

(2) A többi funkció sérelme nélkül a következő funkciók nem tekinthetők kritikusnak vagy fontosnak az (1) bekezdés alkalmazásában:

- a) a vállalkozásnak nyújtott tanácsadói szolgáltatások és egyéb, a vállalkozás befektetési profiljához nem tartozó szolgáltatások, beleértve a vállalkozásnak nyújtott jogi tanácsadást, az alkalmazottak képzését, a számlázási szolgáltatásokat és a vállalkozás helyiségeinek és alkalmazottainak biztonságát is;
- b) szabványosított szolgáltatások megvásárlása, beleértve a piaci információk szolgáltatásokat és árfolyamok szolgáltatását.

14. cikk

(A 2004/39/EK irányelv 13. cikkének (2) bekezdése és 13. cikke (5) bekezdésének első albekezdése)

A kritikus vagy fontos operatív funkciók vagy befektetési szolgáltatások vagy tevékenységek kiszervezésének feltételei

(1) A tagállamok előírják a befektetési vállalkozás számára, hogy a kritikus vagy fontos operatív funkciók vagy bármely befektetési szolgáltatás vagy tevékenység kiszervezésekor a befektetési vállalkozás teljes mértékben felelős legyen a 2004/39/EK irányelvből eredő kötelezettségei betartásáért, és hogy megfeleljen a következő feltételeknek:

- a) a kiszervezés nem eredményezheti a felelősség felső vezetés által történő átruházását;
- b) nem módosulhat a befektetési vállalkozásnak a 2004/39/EK irányelv értelmében az ügyfelekkel ápolta kapcsolata vagy a feljük meglévő kötelezettsége;
- c) a kiszervezés nem áthatja alá azokat a feltételeket, amelyeknek a befektetési vállalkozásnak meg kell felelnie annak érdekében, hogy a 2004/39/EK irányelv 5. cikkének megfelelően engedélyezték és a működési engedélye megmaradjon;
- d) nem szűnhet meg és nem módosulhat semmilyen más feltétel, amelynek meglétéhez kötötték a vállalkozás működési engedélyének megadását.

(2) A tagállamok előírják, hogy a befektetési vállalkozás körültekintően és szakértelemmel kezdje meg, irányítsa és fejezze be a kritikus vagy fontos operatív funkció vagy egyéb befektetési szolgáltatás vagy tevékenység kiszervezését más szolgáltatóknak.

A vállalkozás megteszi a szükséges lépéseket a következő feltételek teljesülésének biztosítására:

- a) a szolgáltató megfelelő képességgel, kapacitással és a törvényben előírt engedéllyel rendelkezik a kiszervezett funkciók, szolgáltatások vagy tevékenységek megbízható és szakmai szintű elvégzéséhez;

- b) a szolgáltató hatékonyan végzi a kiszervezett szolgáltatásokat, és e célból a vállalkozás módszereket dolgoz ki a szolgáltató teljesítményének értékelésére;
- c) a szolgáltató megfelelően felügyeli a kiszervezett funkciók elvégzését, és kielégítően kezeli a kiszervezéssel összefüggő kockázatokat;
- d) megfelelő intézkedéseket hoznak, amennyiben a szolgáltató nem hatékonyan és az alkalmazandó jogszabályoknak és szabályozási követelményeknek megfelelően látja el a funkciókat;
- e) a befektetési vállalkozás megtartja a kiszervezett funkciók hatékony felügyeletéhez és a kiszervezéssel összefüggő kockázatok kezeléséhez szükséges szakértelmet, és elvégzi e funkciók felügyeletét és kockázatok kezelését;
- f) a szolgáltató minden olyan fejleményről beszámol a befektetési vállalkozásnak, amely lényeges hatással lehet a kiszervezett funkciók hatékony és az alkalmazandó törvényeknek és szabályozási követelményeknek megfelelő elvégzésére;
- g) a befektetési vállalkozás szükség esetén felfüggesztheti a kiszervezést, de az ügyfeleknek nyújtott szolgáltatás folyamatossága és színvonala nem sérülhet;
- h) a szolgáltató együttműködik a befektetési vállalkozás illetékes hatóságaival a kiszervezett tevékenységek vonatkozásában;
- i) a befektetési vállalkozás, valamint annak könyvvizsgálói és érintett illetékes hatóságai hozzáférnek a kiszervezett tevékenységekhez kapcsolódó adatokhoz és a szolgáltató üzlethelyiséihez, és az illetékes hatóságok gyakorolhatják e hozzáférési jogokat;
- j) a szolgáltató megvédi a befektetési vállalkozásra és ügyfeleire vonatkozó bizalmas információkat;
- k) a befektetési vállalkozás és a szolgáltató készenléti tervet hoz létre, hajt végre és tart fenn a vészhelyzetek orvoslására és a biztonsági eszközök rendszeres tesztelésére, amennyiben erre szükség van a kiszervezett funkció, szolgáltatás vagy tevékenység tekintetében.

(3) A tagállamok előírják, hogy a befektetési vállalkozás, illetve a szolgáltató jogait és kötelezettségeit világosan osszák el és írásbeli megállapodásban rögzítik.

(4) A tagállamok előírják, hogy amennyiben a befektetési vállalkozás és a szolgáltató egyazon csoport tagja, az e cikknek és a 15. cikknek történő megfelelés céljából a befektetési vállalkozás figyelembe veheti, hogy a vállalkozás milyen mértékben gyakorol ellenőrzést a szolgáltató felett vagy képes befolyásolni annak tevékenységeit.

(5) A tagállamok előírják a befektetési vállalkozás számára, hogy az illetékes hatóság kérésére adja át az ahhoz szükséges információkat, hogy a hatóság felügyelhesse a kiszervezett tevékenységek végrehajtásának megfelelését ezen irányelv követelményeivel.

15. cikk

(A 2004/39/EK irányelv 13. cikkének (2) bekezdése és 13. cikke (5) bekezdésének első albekezdése)

A harmadik országokban székelő szolgáltatók

(1) A 14. cikkben megállapított követelmények mellett a tagállamok előírják, hogy amennyiben a befektetési vállalkozás kiszervezi a lakossági ügyfeleknek nyújtott portfóliókezeléssel járó befektetési szolgáltatást egy harmadik országban székelő szolgáltatónak, a befektetési vállalkozás biztosítja a következő feltételek teljesülését:

- a) a szolgáltató a szolgáltatás nyújtásához a saját országában kapott működési engedélyt vagy van bejegyezve, és prudenciális felügyelet alatt áll;
- b) a befektetési vállalkozás illetékes hatósága és a szolgáltató felügyeleti hatósága megfelelő együttműködési megállapodást kötött.

(2) Amennyiben az (1) bekezdésben említett két feltétel közül egy sem vagy csak az egyik teljesül, a befektetési vállalkozás csak akkor szervezheti ki a befektetési szolgáltatásokat egy harmadik országban székelő szolgáltatónak, ha a vállalkozás előzetes értesítést küld illetékes hatóságának a kiszervezési megállapodásról, és az illetékes hatóság az értesítés kézhezvételétől számított ésszerű határidőn belül nem tesz ellenvetést a megállapodással szemben.

(3) A (2) bekezdés sérelme nélkül a tagállamok közzéteszik, vagy előírják az illetékes hatóságoknak, hogy tegyék közzé a (2) bekezdés hatálya alá tartozó kiszervezéssel kapcsolatos politikájukat. Az erről szóló nyilatkozat példákat ad azokra az esetekre, amelyeknél az illetékes hatóság nem, vagy valószínűleg nem ellenezné a (2) bekezdés szerinti kiszervezést akkor, amikor nem teljesül az (1) bekezdés a) és b) pontjának feltételei közül egy vagy mindkettő. Világos magyarázattal kell szolgálni arra nézve, hogy az illetékes hatóság megítélése szerint a kiszervezés ezekben az esetekben miért nem befolyásolja hátrányosan a befektetési vállalkozások azon képességét, hogy teljesítsék a 14. cikk szerinti kötelezettségeiket.

(4) E cikk nem korlátozza a befektetési vállalkozások azon kötelezettségét, hogy teljesítsék a 14. cikk követelményeit.

(5) Az illetékes hatóságok közzéteszik a harmadik országok azon felügyeleti hatóságainak listáját, amelyekkel az (1) bekezdés b) pontja alkalmazásában megfelelő együttműködési megállapodást kötöttek.

3. SZAKASZ

Az ügyfelek eszközeinek védelme

16. cikk

(A 2004/39/EK irányelv 13. cikkének (7) és (8) bekezdése)

Az ügyfelek pénzügyi eszközeinek és pénzeszközeinek védelme

(1) A tagállamok előírják, hogy a befektetési vállalkozásoknak meg kell ővniük az ügyfelek pénzügyi eszközökhöz és pénzeszközökhöz kapcsolódó jogait, ezért meg kell felelniük a következő követelményeknek:

- a) nyilvántartásokat és számlákat kell vezetniük, hogy bármikor, késedelem nélkül megkülönböztethessék az egyik ügyfél eszközeit a másik ügyfél eszközeitől, illetve a saját eszközeitől;
- b) úgy kell vezetniük a nyilvántartásokat és a számlákat, hogy azok pontosak legyenek és megfeleljenek az ügyfelek pénzügyi eszközeinek és pénzeszközeinek;
- c) rendszeresen kell egyeztetniük a belső számláik és nyilvántartásaik, illetve az eszközöket őrző harmadik felek nyilvántartásai és számlái között;
- d) meg kell tenniük a szükséges lépéseket annak biztosítása érdekében, hogy az ügyfeleknek a 17. cikknek megfelelően harmadik félnél elhelyezett pénzügyi eszközei elkülönülten azonosíthatók legyenek a befektetési vállalkozáshoz tartozó pénzügyi eszközöktől és a harmadik félhez tartozó pénzügyi eszközöktől: e célból a letétkezelő könyveiben különböző címet kell adni a számláknak, vagy más, egyenértékű intézkedésekkel kell elérni a védelem azonos szintjét;
- e) meg kell tenniük a szükséges lépéseket annak biztosítása érdekében, hogy az ügyfelek központi bankban, hitelintézetben, harmadik országban engedélyezett bankban vagy minősített pénzpiaci alapon a 18. cikknek megfelelően letétbe helyezett pénzeszközeit a befektetési vállalkozás pénzeszközeinek tárolására használt számláktól elkülönülten azonosított számlán vagy számlákon tárolják;
- f) megfelelő szervezeti megoldások bevezetésével csökkentik az ügyfelek eszközeinek vagy az eszközökkel kapcsolatos jogoknak elvesztését vagy csökkenését a jogszerűtlen használatból, csalásból, helytelen igazgatásból, nem megfelelő nyilvántartás-vezetésből vagy gondatlanságból eredően.

(2) Amennyiben az alkalmazandó jogszabályokból – beleértve mindenekelőtt a tulajdonra vagy a fizetéseképtelenségre vonatkozó jogszabályokat – következően a befektetési vállalkozások által az (1) bekezdésnek megfelelően az ügyfelek jogainak

megóvása érdekében bevezetett megoldások nem elegendőek a 2004/39/EK irányelv 13. cikke (7) és (8) bekezdésében megállapított követelményeknek való megfeleléshez, a tagállamok előírják azokat az intézkedéseket, amelyeket a befektetési vállalkozásoknak meg kell hozniuk a kötelezettségeknek való teljes körű megfelelés érdekében.

(3) Amennyiben az ügyfél pénzeszközeinek vagy pénzügyi eszközeinek tárolási helye szerinti joghatóság alkalmazandó jogszabályai megakadályozzák a befektetési vállalkozásokat az (1) bekezdés d) vagy e) pontjának való megfelelésben, a tagállamok olyan követelményeket írnak elő, amelyek egyenértékű hatással járnak az ügyfelek jogainak megvédésében.

17. cikk

(A 2004/39/EK irányelv 13. cikkének (7) bekezdése)

Az ügyfelek pénzügyi eszközeinek letétbe helyezése

(1) A tagállamok lehetővé teszik, hogy a befektetési vállalkozás harmadik félnél nyitott számlán vagy számlákon is elhelyezhesse az ügyfél náluk elhelyezett pénzügyi eszközeit, feltéve hogy jártasságról, gondosságról és kellő körültekintésről tanúbizonyságot téve választja ki, nevezi ki és vizsgálja rendszeresen felül a harmadik felet, valamint a pénzügyi eszközök tartására és megőrzésére szolgáló megoldásokat.

A tagállamok előírják, hogy a befektetési vállalkozás vegye figyelembe mindenekelőtt a harmadik fél szakértelmét és piaci hírnevét, valamint a pénzügyi eszközök tárolásához kapcsolódó, az ügyfél jogait esetleg hátrányosan befolyásoló jogi követelményeket vagy piaci gyakorlatokat.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben a pénzügyi eszközök más személy számlájára történő megőrzésére speciális szabályok és felügyelet vonatkoznak abban a joghatóságban, amelyben a befektetési vállalkozás az ügyfél pénzügyi eszközeinek harmadik félnél való elhelyezését javasolja, a befektetési vállalkozás olyan harmadik félnél helyezi el az ügyfél pénzügyi eszközeit, amelyre ilyen szabályozás és felügyelet vonatkozik.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy a befektetési vállalkozás nem helyezheti el a pénzügyi eszközöket olyan harmadik országban működő harmadik félnél, amely nem szabályozza a pénzügyi eszközök más számlájára történő tárolását és megőrzését, kivéve, ha a következő feltételek valamelyike teljesül:

- a) a pénzügyi eszközök és az eszközökkel összefüggő befektetési szolgáltatások jellege megköveteli, hogy azokat az adott harmadik országban székelő harmadik feleknél helyezték el;
- b) a pénzügyi eszközöket szakmai ügyfél nevében őrzik, és az ügyfél írásban kéri a vállalkozást, hogy az adott harmadik országban székelő harmadik félnél helyezze el az eszközöket.

18. cikk

(A 2004/39/EK irányelv 13. cikkének (8) bekezdése)

Az ügyfelek pénzeszközeinek letétbe helyezése

(1) A tagállamok előírják, hogy a befektetési vállalkozás a következő helyeken nyitott számlán vagy számlákon haladéktalanul helyezze el az ügyfél pénzeszközeit:

- a) központi bank;
- b) a 2000/12/EK irányelv értelmében engedélyezett hitelintézet;
- c) harmadik országban engedélyezett bank;
- d) minősített pénzüpi alap.

Az első albekezdés nem vonatkozik a hitelintézetek tevékenységének megkezdéséről és folytatásáról szóló, 2006. június 14-i, egységes szerkezetbe foglalt 2006/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽¹⁾ szerint engedélyezett hitelintézetre az általa az irányelvnek megfelelően kezelt biztosítékok tekintetében.

(2) Az (1) bekezdés d) pontja és a 16. cikk (1) bekezdésének e) pontja alkalmazásában a „minősített pénzüpi alap” a 85/611/EKG irányelv szerint működési engedélyt kapott kollektív befektetési vállalkozás, vagy amely felügyelet alatt áll és adott esetben egy tagállam nemzeti joga szerinti hatóságtól kapott működési engedélyt, és teljesíti a következő feltételeket:

- a) elsődleges befektetési célja, hogy a vállalkozás nettó eszközértékét állandó paritáson (a bevételek levonása után) vagy a befektetők indulótőkéjének a bevételekkel kiegészített értékén tartsa;
- b) az elsődleges befektetési cél elérése érdekében kizárólag jó minőségű, 397 napnál nem hosszabb futamidejű vagy hátralévő futamidejű pénzüpi eszközökbe fektet be, vagy az ilyen futamidőnek megfelelő, rendszeresen futamidővel hozammal és 60 napos átlagos súlyozott futamidővel rendelkezőkbe. E célt hitelintézeti letétekbe történő kiegészítő jellegű befektetésekkel is megvalósíthatja;
- c) aznapi vagy másnapi teljesítéssel biztosítja a likviditást.

A b) pont alkalmazásában a pénzüpi eszköz akkor tekinthető jó minőségűnek, ha az eszközt értékelő illetékes minősítő intézettől a legjobb hitelminősítést kapta. Nem tekinthető jó minőségűnek az az eszköz, amelyet egyetlen illetékes minősítő intézet sem értékelt.

A második albekezdés alkalmazásában a minősítő intézet akkor tekinthető illetékesnek, ha rendszeresen és szakmai alapon közlésezi a pénzüpi alapok hitelminősítéseit és elismert külső

hitelminősítő intézménynek minősül a 2006/48/EKG irányelv 81. cikkének (1) bekezdése értelmében.

(3) A tagállamok előírják, hogy amennyiben a befektetési vállalkozás nem központi bankban helyezi el az ügyfél pénzeszközeit, jártasságról, gondosságról és kellő körültekintésről tanúbizonyságot téve válassza ki, nevezze ki és vizsgálja rendszeresen felül a pénzeszközök elhelyezésére szolgáló hitelintézetet, bankot vagy pénzüpi alapot, valamint a pénzeszközök tartásának megoldásait.

A tagállamok biztosítják, hogy a befektetési vállalkozás figyelembe veszi mindenekelőtt az ilyen intézmények vagy pénzüpi alapok szakértelmét és piaci hírnevét az ügyfél jogainak védelme érdekében, valamint az ügyfél pénzeszközeinek tartásához kapcsolódó, az ügyfél jogait esetleg hátrányosan befolyásoló jogi vagy szabályozási követelményeket vagy piaci gyakorlatokat.

A tagállamok gondoskodnak arról, hogy az ügyfelek jogosultak legyenek fellépni pénzeszközeiknek egy minősített pénzüpi alapon való elhelyezésével szemben.

19. cikk

(A 2004/39/EK irányelv 13. cikkének (7) bekezdése)

Az ügyfelek pénzügi eszközeinek használata

(1) A tagállamok előírják a befektetési vállalkozás számára, hogy csak akkor foglalkozhat értékpapír-finanszírozási ügyletekkel az ügyfél nevében nála tárolt pénzügi eszközök tekintetében, illetve csak akkor használhatja ezeket a pénzügi eszközöket a saját számlájára vagy a vállalkozás egy másik ügyfele számlájára, ha a következő feltételek teljesülnek:

- a) az ügyfél előzetes kifejezett beleegyezését adta az eszközök konkrét feltételekkel történő használatához, ezt a lakossági ügyfél aláírásával vagy azzal egyenértékű más módon igazolta;
- b) az ügyfél pénzügi eszközeinek használata azokra a konkrét feltételekre korlátozódik, amelyekhez a beleegyezését adta.

(2) A tagállamok előírják a befektetési vállalkozás számára, hogy csak akkor foglalkozhat értékpapír-finanszírozási ügyletekkel harmadik fél által kezelt gyűjtőszámlán az ügyfél nevében tárolt pénzügi eszközök tekintetében, illetve csak akkor használhatja ezeket a pénzügi eszközöket a saját számlájára vagy a vállalkozás egy másik ügyfele számlájára, ha az (1) bekezdésben megállapított feltételek mellett legalább a következő feltételek egyike teljesül:

- a) minden olyan ügyfél, akinek pénzügi eszközeit összegyűjtve tárolják, előzetes beleegyezését adta az (1) bekezdés a) pontjának megfelelően;

⁽¹⁾ HL L 177., 2006.6.30., 1. o.

- b) a befektetési vállalkozás rendszerei és ellenőrző mechanizmusai biztosítják, hogy csak azokat a pénzügyi eszközöket használják így, amelyek olyan ügyfelek tulajdonát képezik, akik az (1) bekezdés a) pontjának megfelelően előzetes beleegyezésüket adták.

A befektetési vállalkozás nyilvántartása tartalmazza egyrészt annak az ügyfélnek az adatait, akinek utasítására felhasználták a pénzügyi eszközöket, másrészt a beleegyezésüket adó lakossági ügyfelek tulajdonában lévő, felhasznált pénzügyi eszközök számát, hogy az esetleges veszteséget megfelelően oszthassák el.

20. cikk

(A 2004/39/EK irányelv 13. cikkének (7) és (8) bekezdése)

A külső könyvvizsgálók jelentései

A tagállamok előírják a befektetési vállalkozás számára annak biztosítását, hogy külső könyvvizsgálói legalább évente egyszer jelentést tegyenek a vállalkozás tagállama szerinti illetékes hatóságnak a vállalkozás e szakasz és a 2004/39/EK irányelv 13. cikke (7) és (8) bekezdése szerinti megoldásainak kielégítő voltáról.

4. SZAKASZ

Összeférhetetlenség

21. cikk

(A 2004/39/EK irányelv 13. cikkének (3) bekezdése és 18. cikke)

Az ügyfélnek potenciálisan hátrányt okozó összeférhetlenségek

A tagállamok biztosítják, hogy a befektetési és kiegészítő szolgáltatások, illetve ezek kombinációjának nyújtása során felmerülő, az ügyfél érdekét esetleg sértő összeférhetlenség-típusok azonosítása érdekében a befektetési vállalkozás minimális kritériumok alkalmazásával figyelembe vegye, hogy a befektetési vállalkozás, egy érintett személy vagy a vállalkozáshoz ellenőrzés révén közvetlenül vagy közvetve kapcsolódó személy nincs-e a következő helyzetek valamelyikében, függetlenül attól, hogy az a helyzet a befektetési vagy kiegészítő szolgáltatások nyújtásából, vagy befektetési tevékenységekből vagy valami egyéb folyamánként adódik:

- a vállalkozás vagy az említett személy pénzügyi nyereséghez jut vagy pénzügyi veszteséget kerül el az ügyfél kárára;
- a befektetési vállalkozásnak vagy az említett személynek érdeke fűződik az ügyfélnek nyújtott szolgáltatás eredményéhez vagy az ügyfél nevében teljesített ügylethez, amely érdek különbözik az ügyfél eredményhez fűződő érdekétől;
- a befektetési vállalkozás vagy az említett személy pénzügyi vagy egyéb okból egy másik ügyfél vagy ügyfélcsoport érdekét részesíti előnyben az ügyfél érdekével szemben;
- a befektetési vállalkozás vagy az említett személy ugyanabban az üzletben érdekelt, mint az ügyfél;

- a befektetési vállalkozás vagy az említett személy valakitől – aki nem az ügyfél – pénz, árucikk vagy szolgáltatás formájában ösztönzést kap vagy fog kapni, a szolgáltatásért járó szokásos jutalékon vagy díjon kívül.

22. cikk

(A 2004/39/EK irányelv 13. cikkének (3) és 18. cikkének (1) bekezdése)

Összeférhetlenségi politika

- (1) A tagállamok előírják, hogy a befektetési vállalkozás hatékony, írásos összeférhetlenségi politikát dolgozzon ki, tartson fenn és hajtson végre, amely illik a vállalkozás méretéhez és felépítéséhez, valamint az üzletmenet jellegéhez, hatóköréhez és összetettségéhez.

Amennyiben a vállalkozás egy csoport tagja, a politika figyelembe veszi azokat a körülményeket, amelyekről a vállalkozás tud vagy tudnia kellene és amely a csoport többi tagjának struktúrájából és üzleti tevékenységéből következően összeférhetlenséghez vezethet.

- (2) Az (1) bekezdésnek megfelelően létrehozott összeférhetlenségi politika a következőket tartalmazza:

- a befektetési vállalkozás által vagy nevében elvégzett konkrét befektetési szolgáltatások és tevékenységek és kiegészítő szolgáltatások tekintetében azonosítja azokat a körülményeket, amelyek az ügyfél vagy ügyfelek érdekeiben okozott kár kockázatát hordozó összeférhetlenséget jelentenek vagy ahhoz vezethetnek;
- megállapítja az összeférhetlenség kezeléséhez követendő eljárásokat és meghozandó intézkedéseket.

- (3) A tagállamok előírják, hogy a befektetési vállalkozás által a (2) bekezdés b) pontjában megállapított eljárások és intézkedések biztosítsák, hogy a (2) bekezdés a) pontjában említett típusú összeférhetlenséggel járó, eltérő üzleti tevékenységben részt vevő érintett személyek egymástól megfelelő mértékben függetlenül folytathassák e tevékenységeket; a függetlenség mértékét a befektetési vállalkozásnak, valamint annak a csoportnak a mérete és tevékenységei határozzák meg, amelybe a vállalkozás tartozik, illetve az ügyfél érdekeit érintő kár kockázatának jelentősége.

A (2) bekezdés b) pontjának alkalmazásában a követendő eljárások és a meghozandó intézkedések olyan mértékben tartalmazzák a következőket, amennyire azok a megfelelő függetlenségi szint biztosításához szükségesek és megfelelőek:

- az összeférhetlenség kockázatát hordozó tevékenységben részt vevő érintett személyek közötti információcsere megelőzését vagy ellenőrzését szolgáló hatékony eljárások, amennyiben az információcsere kárt okozhat az ügyfél vagy ügyfelek érdekeiben;

- b) azon érintett személyek egyenkénti felügyelete, akiknek elsődleges funkciója a tevékenységek elvégzése azon ügyfelek nevében vagy szolgáltatások nyújtása azon ügyfelek számára, akiknek érdekei ütközhetnek vagy más okból jelentenek esetleg ütköző érdekeket, beleértve a vállalkozás érdekeit is;

24. cikk

(A 2004/39/EK irányelv 19. cikkének (2) bekezdése)

Befektetéssel kapcsolatos kutatás

- c) a közvetlen kapcsolat megszüntetése az elsősorban egy adott tevékenységet végző érintett személyek díjazása, illetve valamely más tevékenységet végző, más érintett személyek díjazása vagy az általuk termelt jövedelem között, amennyiben e tevékenységek összefüggésében összeférhetetlenség merülhet fel;
- d) intézkedések annak megelőzésére vagy korlátozására, hogy valaki nem helyénvaló befolyást gyakoroljon arra, ahogy egy érintett személy a befektetési vagy kiegészítő szolgáltatásokat vagy tevékenységeket végzi;
- e) intézkedések annak megelőzésére vagy korlátozására, hogy egy érintett személy egyidejűleg vagy egymás után különböző befektetési vagy kiegészítő szolgáltatásokban vagy tevékenységekben vegyen részt, amennyiben ez a részvétel akadályozza a megfelelő konfliktuskezelést.

Ha az intézkedések és eljárások valamelyike vagy mindegyike nem elegendő az előírt függetlenségi szint biztosításához, a tagállamok előírják, hogy a befektetési vállalkozás alternatív vagy kiegészítő intézkedéseket és eljárásokat fogadjon el.

- (4) A tagállamok biztosítják, hogy a feltárás a 2004/39/EK irányelv 18. cikke (2) bekezdésének megfelelően tartós adathordozón történik és elegendő részletet tartalmaz ahhoz, hogy – figyelembe véve az ügyfél jellegét – az ügyfél a helyzet ismeretében dönthessen az összeférhetetlenségben érintett befektetési vagy kiegészítő szolgáltatásról.

23. cikk

(A 2004/39/EK irányelv 13. cikkének (6) bekezdése)

A hátrányt okozó összeférhetetlenséghez vezető szolgáltatások és tevékenységek nyilvántartása

A tagállamok előírják, hogy a befektetési vállalkozás vezessen nyilvántartást – és azt rendszeresen frissítse – a vállalkozás által vagy nevében végzett befektetési vagy kiegészítő szolgáltatásokról vagy befektetési tevékenységekről, amelyek során az ügyfél vagy ügyfelek érdekei sérülésének kockázatával járó összeférhetetlenség merült fel vagy – folyamatban lévő szolgáltatás vagy tevékenység esetén – merülhet fel.

- (1) A 25. cikk alkalmazásában „befektetéssel kapcsolatos kutatás”: egy vagy több pénzügyi eszközt vagy azok kibocsátóit érintő, kifejezetten vagy implicit módon befektetési stratégiát ajánló vagy javasoló kutatás vagy egyéb információ (beleértve az eszközök jelenlegi vagy jövőbeli értékére vagy árára vonatkozó véleményt is), amelyet terjesztési csatornáknak vagy a nyilvánosságnak szánunk és amely teljesíti a következő feltételeket:

- a) befektetéssel kapcsolatos kutatás vagy ehhez hasonló nevet visel, vagy az ajánlásban lévő ügyek objektív vagy független magyarázatoként szerepel;
- b) amennyiben a szóban forgó ajánlást a befektetési vállalkozás készítené az ügyfél számára, akkor a 2004/39/EK irányelv alkalmazásában nem minősülne befektetési tanácsadásnak.

- (2) A 2003/125/EK irányelv 1. cikkének (3) bekezdése szerinti típusú, de a 2004/39/EK irányelvben meghatározott pénzügyi eszközökkel kapcsolatos ajánlás, amely nem teljesíti az (1) bekezdésben megállapított feltételeket, a 2004/39/EK irányelv alkalmazásában marketingközleménynek minősül, és a tagállamok előírják az ajánlást készítő vagy terjesztő befektetési vállalkozás számára az ajánlás ilyenként való egyértelmű azonosítását.

Ezenkívül a tagállamok előírják a befektetési vállalkozások számára annak biztosítását, hogy az ajánlás világosan és egyértelműn közli (vagy szóbeli ajánlás esetén jelzi), hogy megfelel a befektetéssel kapcsolatos kutatás függetlenségének előmozdítását célzó jogi követelményeknek, és nem érinti a befektetéssel kapcsolatos kutatás terjesztését megelőző kereskedésre vonatkozó tiltás.

25. cikk

(A 2004/39/EK irányelv 13. cikkének (3) bekezdése)

További szervezeti követelmények abban az esetben, ha a vállalkozás befektetéssel kapcsolatos kutatást állít elő és terjeszt

- (1) A tagállamok előírják, hogy amennyiben a befektetési vállalkozás befektetéssel kapcsolatos kutatást állít elő vagy ehhez tesz lépéseket, és nagy valószínűséggel saját vagy a csoport egy tagja felelősségére terjeszti azt az ügyfelek vagy a nyilvánosság körében, biztosítania kell a 22. cikk (3) bekezdésében megállapított intézkedések végrehajtását a befektetéssel kapcsolatos kutatásban részt vevő pénzügyi elemzők és más olyan érintett személyek tekintetében, akik felelősségei vagy üzleti érdekei

ütközhetnek azon személyek érdekeivel, akik között a befektetéssel kapcsolatos kutatást terjesztik.

(2) A tagállamok előírják, hogy az (1) bekezdésben említett befektetési vállalkozások megfelelő megoldásokkal biztosítsák a következő feltételek teljesítését:

a) a pénzügyi elemzők vagy más érintett személyek addig nem folytathatnak személyes ügyleteket vagy kereskedést – kivéve ha árjegyzőként jóhiszeműen cselekedve és az árjegyzés rendes menete szerint vagy egy kéretlen ügyfél-megbízás végrehajtásaként teszik – bármely más személy (ideértve a befektetési vállalkozást is) nevében eljárva olyan pénzügyi eszközzel, amelyre vonatkozóan befektetéssel kapcsolatos kutatás folyik, vagy kapcsolódó pénzügyi eszközzel, amennyiben ismerik a befektetéssel kapcsolatos kutatás várható időzítését vagy tartalmát, ám ez az ismeret nem áll a nyilvánosság vagy az ügyfelek rendelkezésére és nem következtethető ki a rendelkezésre álló információk alapján, amíg a kutatás fogadónak nem volt elfogadható ideje a reagálásra;

b) az a) pontban nem tárgyalt körülmények között a befektetéssel kapcsolatos kutatás előállításában részt vevő pénzügyi elemzők és érintett személyek nem végeznek személyes ügyletet olyan pénzügyi eszközzel, amelyre befektetéssel kapcsolatos kutatás vonatkozik, sem kapcsolódó pénzügyi eszközzel, a jelen ajánlásokkal ellentétesen, kivéve a rendkívüli körülményeket, amelyhez a vállalkozás jogi vagy megfelelési funkciója egy tagjának előzetes jóváhagyása szükséges;

c) a befektetéssel kapcsolatos kutatásban részt vevő befektetési vállalkozások, az elemzők és az érintett személyek nem fogadnak el anyagi ösztönzést azoktól, akiknek anyagi érdekük fűződik a befektetéssel kapcsolatos kutatás tárgyához;

d) a befektetéssel kapcsolatos kutatásban részt vevő befektetési vállalkozások, az elemzők és az érintett személyek nem ígérnek a kibocsátóknak kedvező elbírálást a kutatásban;

e) a kibocsátók, az érintett személyek – ha nem pénzügyi elemzők – és egyéb személyek a befektetési kutatás terjesztése előtt nem vizsgálhatják meg a befektetéssel kapcsolatos kutatás tervezetét a tényszerű megállapítások pontosságának ellenőrzése céljából vagy bármely más célból – kivéve, ha annak ellenőrzéséről van szó, hogy a vállalkozás teljesíti-e jogi kötelezettségeit –, ha a tervezet ajánlást vagy irányarat tartalmaz.

E bekezdés alkalmazásában „kapcsolódó pénzügyi eszköz”: olyan pénzügyi eszköz, amelynek árát közelről érinti a befektetéssel kapcsolatos kutatás tárgyát képező másik pénzügyi eszköz ármozgása, és amely a másik pénzügyi eszközből származtatott ügyletet is tartalmazza.

(3) A másik személy által készített, befektetéssel kapcsolatos kutatást a nyilvánosság vagy az ügyfelek körében terjesztő befektetési vállalkozásokat a tagállamok mentesítik az (1) bekezdésnek történő megfelelés alól a következő kritériumok teljesítése esetén:

- a) a befektetéssel kapcsolatos kutatást előállító személy nem tagja a befektetési vállalkozás csoportjának;
- b) a befektetési vállalkozás nem módosítja jelentősen a befektetéssel kapcsolatos kutatásban szereplő ajánlásokat;
- c) a befektetési vállalkozás nem a saját munkájaként vezeti elő a befektetéssel kapcsolatos kutatást;
- d) a befektetési vállalkozás ellenőrzi, hogy a kutatás előállítása tekintetében a kutatás előállítója az ezen irányelv szerinti követelményekkel egyenértékű követelmények vonatkozásnak, vagy létrehozta a követelményeket megállapító politikát.

III. FEJEZET

A BEFEKTETÉSI VÁLLALKOZÁSOK MŰKÖDÉSI FELTÉTELEI

1. SZAKASZ

Ösztönzések

26. cikk

(A 2004/39/EK irányelv 19. cikkének (1) bekezdése)

Ösztönzések

A tagállamok biztosítják, hogy az ügyfél legjobb érdekeivel összhangban levő, becsületes, tisztességes és szakmai eljárás követelményeinek nem felel meg az a befektetési vállalkozás – befektetési vagy kiegészítő szolgáltatás nyújtásával kapcsolatosan –, amely díjat, jutalékot vagy nem-pénzügyi előnyt ad vagy fogad el, kivéve a következőket:

- a) az ügyfél vagy a nevében eljáró személy által vagy neki fizetett vagy nyújtott díj, jutalék vagy nem-pénzügyi előny;
- b) harmadik fél, illetve a harmadik fél nevében eljáró személy által vagy neki fizetett vagy nyújtott díj, jutalék vagy nem-pénzügyi előny, amennyiben teljesülnek a következő feltételek:
 - i. a díj, jutalék vagy előny léteiről, jellegéről és összegéről vagy – amennyiben az összeg nem adható meg biztosan – összegének számítási módjáról az ügyfelet világosan, átfogóan, pontosan és érthetően tájékoztatják az adott befektetési vagy kiegészítő szolgáltatás elvégzése előtt;

- ii. a díj vagy jutalék kifizetését vagy a nem-pénzügyi előny nyújtását úgy kell kialakítani, hogy az növelje az ügyfélnek nyújtott szolgáltatás minőségét és nem csorbítja a befektetési vállalkozás arra irányuló kötelezettségének való megfelelést, hogy az ügyfél érdekét legjobban szolgálva járjon el.
 - c) a befektetési szolgáltatás nyújtásához szükséges vagy azt lehetővé tevő szabályszerű – és a vállalkozásnak ügyfele legjobb érdekében végzett becsületes, tisztességes és hivatásszerű tevékenységére vonatkozó köteletségét jellemzőből fakadóan nem veszélyeztető – díjak, például őrzési díjak, elszámolási és átváltási díjak, igazgatási illetékek vagy jogi költségek.
 - b) megnevezik az összehasonlításhoz használt információs forrásokat;
 - c) tartalmazza az összehasonlításhoz használt legfontosabb tényeket és feltételezéseket.
- (4) Ha a tájékoztatás pénzügyi eszköz, pénzügyi index vagy befektetési szolgáltatás múltbeli hozamára vonatkozó utalást tartalmaz, a következő feltételeket kell teljesíteni:
- a) utalás nem a tájékoztatás leghangsúlyosabb eleme;

A tagállamok lehetővé teszik a befektetési vállalkozás számára, hogy a b) pont i. alpontjának alkalmazásában összefoglalja a díjjal, jutalékkal, vagy nem pénzügyi előnnyel kapcsolatos megállapodások lényeges pontjait az ügyfél számára, feltéve hogy az ügyfél kérésére ezen túlmenő részletes tájékoztatásra is hajlandó, és a kérést teljesíti is.

2. SZAKASZ

Ügyfeleknek és potenciális ügyfeleknek nyújtott tájékoztatás

27. cikk

(A 2004/39/EK irányelv 19. cikkének (2) bekezdése)

A feltételek, amelyek teljesítésével a tájékoztatás tisztességes, egyértelmű és nem félrevezető

(1) A tagállamok előírják a befektetési vállalkozások számára annak biztosítását, hogy minden tájékoztatás, amelyet lakossági ügyfeleknek vagy potenciális lakossági ügyfeleknek címeznek, vagy oly módon terjesztenek, hogy valószínűleg eljut azokhoz – beleértve a marketingközleményt – megfelel a (2)–(8) bekezdésben megállapított feltételeknek.

(2) Az (1) bekezdésben említett tájékoztatás a befektetési vállalkozás nevét is tartalmazza.

A tájékoztatás pontos és nem emeli ki a befektetési szolgáltatás vagy pénzügyi eszköz potenciális előnyeit a kapcsolódó kockázatok tisztességes és egyértelmű jelzése nélkül.

Elégséges ahhoz és oly módon mutatják be, hogy a megcélzott vagy várhatóan elért csoport átlagos tagja valószínűleg megértse.

Nem rejt el, nem kisebbít vagy nem homályosít el fontos részleteket, jelentéseket vagy figyelmeztetéseket.

(3) Csak akkor hasonlít össze befektetési vagy kiegészítő szolgáltatásokat, pénzügyi eszközöket, illetve befektetési vagy kiegészítő szolgáltatásokat végző személyeket, ha teljesülnek a következő feltételek:

- a) az összehasonlítás érdemi, és tisztességes és kiegyensúlyozott módon mutatják be;

- b) a tájékoztatás megfelelő hozaminformációkat tartalmaz a megelőző öt évről, illetve ha ez több annál az időszaknál, mint amióta a pénzügyi eszközt ajánlják, a pénzügyi index létezik vagy a befektetési szolgáltatást nyújtják, akkor a teljes időszakról; vagy a vállalkozás által választott hosszabb időszakról, de a hozaminformációk minden esetben teljes 12 havi időszakokra épülnek;

- c) egyértelműen megnevezésre kerül a referencia-időszak és az információforrás;

- d) a tájékoztatás egyértelműen figyelmeztet arra, hogy az adatok a múltra vonatkoznak és a múltbeli hozam nem megbízható mutatója a jövőbeli eredményeknek;

- e) ha az utalás adatai a lakossági ügyfél vagy potenciális lakossági ügyfél lakóhelyétől eltérő tagország pénznemében szerepelnek, egyértelműen megnevezi a pénznemet és figyelmeztet arra, hogy a nyereség növekedhet vagy csökkenhet a pénznemek közötti átváltással;

- f) ha az utalás bruttó hozamon alapul, bemutatja a jutalékok, díjak és egyéb költségek hatását.

(5) Amennyiben a tájékoztatás múltbeli hozam szimulációját vagy erre vonatkozó utalást tartalmaz, úgy a szimulációnak pénzügyi eszközre vagy pénzügyi indexre kell vonatkoznia és a következő feltételeknek kell teljesülniük:

- a) a múltbeli hozam szimulációja egy vagy több, az érintett pénzügyi eszközzel megegyező vagy annak alapjául szolgáló pénzügyi eszköz vagy pénzügyi index tényleges múltbeli hozamán alapszik;

- b) az a) pontban említett tényleges múltbeli hozam tekintetében meg kell felelni a (4) bekezdés a)–c), e) és f) pontjában megállapított feltételeknek;

- c) a tájékoztatás egyértelműen figyelmeztet arra, hogy az adatok feltételezett múltbeli hozamra vonatkoznak, és hogy a múltbeli hozam nem megbízható mutatója a jövőbeli hozamnak.

(6) Ha a tájékoztatás prognosztizált jövőbeli hozamról ad tájékoztatást, a következő feltételeket kell teljesíteni:

- a) a tájékoztatás nem realizált bevételre vonatkozó szimulált példán alapul és nem utal ilyenre;
- b) ésszerű, objektív adatokra támaszkodó feltételezéseken alapul;
- c) amennyiben az információ bruttó hozamon alapul, úgy bemutatásra kerül a jutalékok, díjak és egyéb költségek hatása;
- d) egyértelműen figyelmeztet arra, hogy az ilyen prognózisok nem megbízható mutatói a jövőbeli hozamnak.

(7) Ha a tájékoztatás egyedi adókezelésre hivatkozik, akkor kiemeli, hogy az adókezelés az adott ügyfél egyedi körülményeitől függ és a jövőben változhat.

(8) A tájékoztatás egy illetékes hatóságnak sem használja a nevét olyan módon, amely arra utalna, hogy a hatóság javasolja vagy támogatja a befektetési vállalkozás termékeit vagy szolgáltatásait.

28. cikk

(A 2004/39/EK irányelv 19. cikkének (3) bekezdése)

Az ügyfelek minősítésére vonatkozó tájékoztatás

(1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a befektetési vállalkozások értesítsék az új és a meglévő ügyfeleket arról, hogy a 2004/39/EK irányelv előírása szerint újraminősítve lakossági ügyfélnek, szakmai ügyfélnek vagy elfogadható partnernek minősülnek-e.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a befektetési vállalkozások tartós adathordozón tájékoztatják az ügyfeleket a más minősítés kérésére vonatkozó jogaikról és ennek következményeiről az ügyfélvédelem korlátozására nézve.

(3) A tagállamok lehetővé teszik, hogy a befektetési vállalkozások saját kezdeményezésként vagy az érintett ügyfél kérésére:

- a) szakmai vagy lakossági ügyfélként kezeljék a 2004/39/EK irányelv 24. cikkének (2) bekezdése szerint elfogadható partnernek minősülő ügyfelet;
- b) lakossági ügyfélként kezeljék a 2004/39/EK irányelv II. mellékletének I. szakasza szerint szakmai ügyfélnek tekintett ügyfelet.

29. cikk

(A 2004/39/EK irányelv 19. cikkének (3) bekezdése)

Az ügyfelek tájékoztatásának általános előírásai

(1) A tagállamok előírják, hogy a lakossági ügyféllel vagy a potenciális lakossági ügyféllel való, befektetési vagy kiegészítő szolgáltatások elvégzéséről szóló megállapodás megkötése előtt kellő időben, vagy a szolgáltatások elvégzése előtt – a korábbi időpontot kell figyelembe venni – a befektetési vállalkozás adja át az ügyfélnek vagy a potenciális ügyfélnek a következő tájékoztatást:

- a) a megállapodás feltételeit;
- b) a 30. cikkben előírt, a megállapodásra vagy a befektetési vagy kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó tájékoztatást.

(2) A tagállamok előírják a befektetési vállalkozások számára, hogy a lakossági ügyfeleknek vagy a potenciális lakossági ügyfeleknek nyújtott befektetési vagy kiegészítő szolgáltatások előtt kellő időben adják át a 30–33. cikkben előírt tájékoztatást.

(3) A tagállamok előírják, hogy a befektetési vállalkozások az érintett szolgáltatás nyújtása előtt kellő időben adják át a szakmai ügyfeleknek a 32. cikk (5) és (6) bekezdésében említett tájékoztatást.

(4) Az (1)–(3) bekezdésben említett tájékoztatást tartós adathordozón vagy weboldalon (ahol ez nem minősül tartós adathordozónak) segítségével nyújtják, feltéve hogy teljesülnek a 3. cikk (2) bekezdésében meghatározott feltételek.

(5) Az (1) és (2) bekezdéstől eltérve a tagállamok lehetővé teszik, hogy a befektetési vállalkozás a következő körülmények között átadja a lakossági ügyfélnek az (1) bekezdésben előírt tájékoztatást közvetlenül azután, hogy megkötötték az ügyféllel a befektetési vagy kiegészítő szolgáltatások elvégzésére vonatkozó megállapodást, valamint a (2) bekezdésben előírt tájékoztatást közvetlenül a szolgáltatás nyújtásának megkezdése után.

- a) a befektetési vállalkozás nem tudott megfelelni az (1) és (2) bekezdésben megállapított határidőknek, mert az ügyfél kérésére a megállapodást olyan távollévők között használt eszköz segítségével kötötték meg, amely nem teszi lehetővé, hogy a vállalkozás az (1) vagy (2) bekezdésnek megfelelően átadja a tájékoztatást;
- b) amennyiben a fogyasztói pénzügyi szolgáltatások távértékesítéssel történő forgalmazásáról, valamint a 90/619/EGK tanácsi irányelv, a 97/7/EK irányelv és a 98/27/EK irányelv módosításáról szóló, 2002. szeptember 23-i 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ 3. cikkének (3) bekezdése egyébként nem alkalmazandó, a befektetési vállalkozás megfelel a cikk követelményeinek a lakossági ügyfél vagy potenciális lakossági ügyfél tekintetében, mintha az ügyfél vagy potenciális ügyfél „fogyasztó”, a befektetési vállalkozás pedig „szolgáltató” lenne az irányelv szerinti értelemben.

⁽¹⁾ HL L 271., 2002.10.9., 16. o.

(6) A tagállamok biztosítják, hogy a befektetési vállalkozás kellő időben értesíti az ügyfelet a 30–33. cikk szerint adott tájékoztatások minden olyan lényegi változásáról, amely lényeges a vállalkozás által az ügyfélnek nyújtott szolgáltatás tekintetében. Amennyiben a tájékoztatást tartós adathordozón adják át, a kapcsolódó értesítést tartós adathordozón kell átadni.

(7) A tagállamok előírják a befektetési vállalkozások számára annak biztosítását, hogy a marketingközleményben szereplő tájékoztatás álljon összhangban az ügyfeleknek a befektetési és kiegészítő szolgáltatások elvégzése során nyújtott tájékoztatással.

(8) A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben a marketingközlemény az alábbiakban ismertetett jellegű ajánlatot vagy felhívást tartalmaz, és közli a válaszadás módját vagy nyomtatványt mellékel a válaszadáshoz, tartalmazza a 30–33. cikkben előírt információk közül az ajánlatra vagy felhívásra vonatkozókat:

- a) ajánlat pénzügyi eszközzel vagy befektetési vagy kiegészítő szolgáltatással kapcsolatos megállapodásra a közlemény megválaszolójával;
- b) felhívás a közlemény megválaszolójának, hogy tegyen ajánlatot pénzügyi eszközzel vagy befektetési vagy kiegészítő szolgáltatással kapcsolatos megállapodásra.

Az első albekezdés azonban nem alkalmazandó, ha a marketingközleményben szereplő ajánlatra vagy felhívásra válaszul a potenciális lakossági ügyfélnek másik, az információkat egyenként vagy együttesen tartalmazó dokumentumra vagy dokumentumokra kell hivatkoznia.

30. cikk

(A 2004/39/EK irányelv 19. cikke (3) bekezdésének első francia bekezdése)

Tájékoztatás a befektetési vállalkozásról és szolgáltatásairól lakossági ügyfeleknek és potenciális lakossági ügyfeleknek

(1) A tagállamok előírják, hogy a befektetési vállalkozás adja át lakossági ügyfeleinek vagy potenciális lakossági ügyfeleinek a következő általános tájékoztatást (adott esetben):

- a) a befektetési vállalkozás neve és címe, valamint elérhetősége, amelyek segítségével az ügyfél hatékonyan kapcsolatot tud tartani a vállalkozással;
- b) a nyelvek, amelyeken az ügyfél kommunikálhat a befektetési vállalkozással; valamint dokumentumokat és egyéb tájékoztatást kaphat a vállalkozástól;
- c) a befektetési vállalkozás és az ügyfél közötti kapcsolattartásnak – és adott esetben a megbízások küldésének és fogadásának – módjai;
- d) a befektetési vállalkozás működési engedélyéről szóló nyilatkozat, és az engedélyező illetékes hatóság neve és címe;

- e) ha a befektetési vállalkozás ügynök útján tevékenykedik, ennek kinyilvánítása, a meghatalmazott bejegyzése szerinti tagállam megadásával;
- f) a 2004/39/EK irányelv 19. cikkének (8) bekezdésével összhangban a befektetési vállalkozás által az ügyfélnek nyújtott szolgáltatás teljesítéséről szóló jelentések jellege, gyakorisága és időzítése;
- g) ha a befektetési vállalkozás az ügyfél pénzügyi eszközei vagy pénzeszközei felett rendelkezik, a befektetési vállalkozás által az ügyfélvagyon védelmére tett lépések összefoglaló leírása, beleértve bármely érintett befektetőkártalanítási rendszert vagy betétbiztosítási rendszert, amely a tagállamban folytatott tevékenysége okán a vállalkozásra vonatkozik;
- h) a 22. cikkel összhangban a vállalkozás összeférhetetlenségi politikájának leírása, amely összefoglaló formában is megadható;
- i) az ügyfél bármikori kérésének megfelelően az összeférhetetlenségi politika további részletei tartós adathordozón, vagy weboldal segítségével (ahol ez nem minősül tartós adathordozónak), feltéve hogy teljesülnek a 3. cikk (2) bekezdésében meghatározott feltételek.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy portfóliókezelési szolgáltatás nyújtásakor a befektetési vállalkozások megfelelő értékelési és összehasonlítási módszert hozzanak létre – például érdemi referenciaértéket –, amely az ügyfél befektetési célkitűzéseire és az ügyfél portfóliójában szereplő pénzügyi eszközökre épül, hogy a szolgáltatást használó ügyfél értékelhesse a vállalkozás teljesítményét.

(3) A tagállamok előírják, hogy ha a befektetési vállalkozás portfóliókezelést célzó szolgáltatást javasol egy lakossági vagy potenciális lakossági ügyfélnek, az (1) bekezdésben előírt tájékoztatáson kívül a következőkre vonatkozó tájékoztatást nyújtson – adott esetben – az ügyfélnek:

- a) az ügyfél portfóliójában szereplő pénzügyi eszközök értékelésének módszere és gyakorisága;
- b) az ügyfél portfóliójában szereplő pénzügyi eszközök vagy pénzeszközök egésze vagy része feletti teljes körű kezelési jogok átruházásának részletei;
- c) annak a referenciaértéknek a meghatározása, amelyhez az ügyfél portfóliójának hozamát viszonyítják;
- d) a pénzügyi eszközök azon típusai, amelyek a portfólió részét képezhetik és azok az ügylettípusok, amelyeket ilyen eszközökkel kapcsolatban végrehajthatnak, beleértve az esetleges korlátozásokat;
- e) a kezelési célok, a kezelő számára a teljes körű jogok gyakorlása közben szem előtt tartandó kockázati szint, továbbá a teljes körű jogok esetleges konkrét korlátja.

31. cikk

(A 2004/39/EK irányelv 19. cikke (3) bekezdésének második francia bekezdése)

Tájékoztatás pénzügyi eszközökről

(1) A tagállamok előírják a befektetési vállalkozások számára, hogy tájékoztassák az ügyfeleket vagy potenciális ügyfeleket a pénzügyi eszközök jellegéről és a velük járó kockázatokról, figyelembe véve, hogy az ügyfél lakossági vagy szakmai ügyfélnek minősül-e. A leírásban megfelelő részletességgel el kell magyarázni az érintett konkrét eszköztípus jellegét, valamint a vele járó kockázatokat, hogy az ügyfél képes legyen tájékozott befektetési döntéseket hozni.

(2) A kockázatok leírása – amennyiben az érintett eszköztípus, illetve az ügyfél helyzete és ismeretei megkívánják – a következő elemeket tartalmazza:

- a) az adott típusú pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó kockázatok, beleértve a tőkeáttételnek és hatásainak magyarázatát és a teljes befektetés elvesztésének lehetőségét;
- b) az ilyen eszközök árfolyamának volatilitása és rendelkezésre álló piacának korlátai;
- c) annak a lehetősége, hogy a befektető az ilyen eszközök ügyleteiből eredően az eszközök megvásárlásának költsége mellett – függő kötelezettségeket is magában foglaló – pénzügyi kötelezettségvállalásokat és egyéb kötelezettségeket is magára vállal;
- d) a szóban forgó eszközökre vonatkozó letéti követelmények és hasonló kötelezettségek.

A tagállamok pontosíthatják a kockázatok e bekezdés szerinti leírásának feltételeit vagy tartalmát.

(3) Ha a befektetési vállalkozás egy, a nyilvánosságnak szóló jelenlegi ajánlat tárgyát képező pénzügyi eszközről tájékoztatja a lakossági ügyfelet vagy potenciális lakossági ügyfelet, és az ajánlatra vonatkozóan a 2003/71/EK irányelvnek megfelelően tájékoztatót tettek közzé, a befektetési vállalkozás tájékoztatja az ügyfelet vagy potenciális ügyfelet a tájékoztató nyilvános fellelhetőségéről.

(4) Amennyiben az egy vagy több különböző pénzügyi eszközből vagy szolgáltatásból álló pénzügyi eszközzel összefüggő kockázatok valószínűleg nagyobbak, mint az egyes összetevőkkel összefüggő kockázatok, a befektetési vállalkozás megfelelő ismertetést ad az eszköz összetevőiről, és hogy azok kölcsönhatása miként növeli a kockázatot.

(5) Harmadik fél garanciáját tartalmazó pénzügyi eszközök esetében a garanciáról nyújtott tájékoztatás tartalmazza a garanciát adó fél és a garancia megfelelő részletességű adatait, hogy a lakossági ügyfél vagy potenciális lakossági ügyfél értékelhesse a garanciát.

32. cikk

(A 2004/39/EK irányelv 19. cikke (3) bekezdésének első francia bekezdése)

Az ügyfél pénzügyi eszközeinek vagy pénzeszközeinek védelmével kapcsolatos tájékoztatási követelmények

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a befektetési vállalkozás – amennyiben lakossági ügyfelek pénzügyi eszközeit vagy pénzeszközeit tárolja – a (2)–(7) bekezdésben megállapított tájékoztatást nyújtja a lakossági ügyfeleknek vagy potenciális lakossági ügyfeleknek.

(2) Ha az ügyfél pénzügyi eszközeit vagy pénzeszközeit a befektetési vállalkozás nevében harmadik fél kezelheti, a befektetési vállalkozás tájékoztatja a lakossági ügyfelet vagy potenciális lakossági ügyfelet erről, továbbá a befektetési vállalkozás által – a hatályos nemzeti jognak megfelelően – vállalt felelősségről, amely a harmadik fél tevékenységére vagy mulasztására és a harmadik fél fizetéseképtelenségének az ügyfelet érintő következményeire vonatkozik.

(3) Ha a lakossági ügyfél vagy potenciális lakossági ügyfél pénzügyi eszközeit a harmadik fél a nemzeti joggal összhangban összegyűjtve kezeli, a befektetési vállalkozás erről tájékoztatja az ügyfelet és egyértelműen figyelmezteti a kapcsolódó kockázatokra.

(4) Ha a nemzeti jog szerint nem lehetséges a lakossági ügyfél vagy potenciális lakossági ügyfél harmadik fél által kezelt pénzügyi eszközeinek a harmadik fél vagy a befektetési vállalkozás saját pénzügyi eszközeitől való megkülönböztetése, a befektetési vállalkozás erről tájékoztatja az ügyfelet és egyértelműen figyelmezteti a kapcsolódó kockázatokra.

(5) Ha az ügyfél vagy potenciális ügyfél pénzügyi eszközeit vagy pénzeszközeit tartalmazó számla az ügyfél lakhelye szerinti tagállam joghatóságán kívüli jog hatálya alá tartozik vagy fog tartozni, erről a befektetési vállalkozás tájékoztatja az ügyfelet, és jelzi, hogy ennek megfelelően az ügyfél vagy potenciális ügyfél pénzügyi eszközeire vagy pénzeszközeire vonatkozó jogok is változhatnak.

(6) A befektetési vállalkozás tájékoztatja az ügyfelet a vállalkozás esetleges, az ügyfél pénzügyi eszközeire vagy pénzeszközeire vonatkozó biztosítékhöz fűződő érdekéről vagy zálogjogáról, vagy esetleges beszámítási jogosultságáról, és ennek feltételeiről. Adott esetben az ügyfelet egy letéteményes esetleges, az említett pénzügyi eszközökhöz vagy pénzeszközhöz fűződő érdekéről vagy zálogjogáról, vagy esetleges beszámítási jogosultságáról is tájékoztatja.

(7) Mielőtt a befektetési vállalkozás értékpapír-finanszírozási ügyleteket köt a lakossági ügyfél nevében nála tárolt pénzügyi eszközök tekintetében, vagy mielőtt saját számlájára vagy egy másik ügyfél számlájára használná e pénzügyi eszközöket, előtte kellő időben, tartós adathordozó segítségével, világos, teljes körű

és pontos tájékoztatással látja el a lakossági ügyfelet a befektetési vállalkozás e pénzügyi eszközök használatával kapcsolatos kötelezettségeiről és felelősségeiről (beleértve a pénzügyi eszközök visszatérítésének feltételeit is), és az esetleges kockázatokról.

33. cikk

(A 2004/39/EK irányelv 19. cikke (3) bekezdésének negyedik francia bekezdése)

Tájékoztatás a költségekről és a kapcsolódó díjakról

A tagállamok előírják a befektetési vállalkozások számára, hogy tájékoztassák lakossági ügyfeleiket és potenciális lakossági ügyfeleiket a költségekről és a kapcsolódó díjakról, vagyis adott esetben a következőkről:

- a) az ügyfél által a pénzügyi eszközzel vagy befektetési vagy kiegészítő szolgáltatással kapcsolatban fizetendő teljes ár, beleértve a kapcsolódó díjakat, jutalékokat és költségeket, valamint a befektetési vállalkozás útján fizetendő adókat; amennyiben nem adható meg a pontos ár, kiszámításának az ügyfél által ellenőrizhető alapja;
- b) ha az a) pontban említett teljes ár egy részét idegen pénznemben kell megfizetni vagy abban adják meg, az érintett pénznem, valamint az átváltási árfolyam és költségek;
- c) annak az eshetőségnek az ismertetése, hogy felmerülhetnek az ügyfél által megfizetendő, a pénzügyi eszköz vagy befektetési szolgáltatás ügyleteivel kapcsolatos egyéb költségek – beleértve az adókat is –, amelyeket nem a befektetési vállalkozás fizet meg vagy vet ki;
- d) a fizetés vagy szerződésteljesítés feltételei.

Az a) pont alkalmazásában a vállalkozás által felszámolt jutalékokat minden esetben egyesével kell feltüntetni.

34. cikk

(A 2004/39/EK irányelv 19. cikke (3) bekezdésének második és negyedik francia bekezdése)

A 85/611/EGK irányelvnek megfelelően összeállított tájékoztatás

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a 85/611/EGK irányelv hatálya alá tartozó kollektív befektetési vállalkozások tekintetében az említett irányelv 28. cikkének megfelelő egyszerűsített tájékoztató a 2004/39/EK irányelv 19. cikke (3) bekezdése második francia bekezdésének alkalmazásában megfelelő tájékoztatásnak minősül.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a 85/611/EGK irányelv hatálya alá tartozó kollektív befektetési vállalkozások befektetési jegyei tekintetében az említett irányelv 28. cikkének megfelelő egyszerűsített tájékoztató a 2004/39/EK irányelv 19. cikke (3) bekezdése negyedik francia bekezdésének alkalmazásában megfelelő tájékoztatásnak minősül magával az ÁÉKBV-vel

kapcsolatos költségek és a kapcsolódó díjak – ideértve a belépési és kilépési jutalékokat is – tekintetében.

3. SZAKASZ

Az alkalmasság és a megfelelés értékelése

35. cikk

(A 2004/39/EK irányelv 19. cikkének (4) bekezdése)

Az alkalmasság értékelése

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a befektetési vállalkozás felkéri az ügyfelet vagy potenciális ügyfelet azon tájékoztatás megadására, amely számára az ügyféllel kapcsolatos lényeges információk megértéséhez és ahhoz szükséges, hogy ésszerű alappal higgye azt – figyelembe véve a nyújtott szolgáltatás jellegét és méretét –, hogy a konkrétan javasolt, illetve a portfóliókezelési szolgáltatás keretében kötött ügylet megfelel a következő kritériumoknak:

- a) megfelel az adott ügyfél befektetési céljainak;
- b) jellegénél fogva az ügyfél pénzügyileg vállalni tudja a befektetésből származó, a befektetési célkitűzéseknek megfelelő esetleges veszteség kockázatát;
- c) jellegénél fogva az ügyfél rendelkezik a szükséges tapasztalatokkal és ismeretekkel ahhoz, hogy megértse az ügylettel vagy a portfólió kezelésével kapcsolatos kockázatokat.

(2) Amennyiben a befektetési vállalkozás szakmai ügyfélnek nyújt befektetési szolgáltatást, feltételezheti, hogy a szakmai ügyfél rendelkezik az (1) bekezdés c) pontja alkalmazásában szükséges tapasztalatokkal és ismeretekkel azon termékek, ügyletek és szolgáltatások tekintetében, amelyekkel kapcsolatban szakmai ügyfélnek minősül.

Ha a befektetési szolgáltatás a 2004/39/EK irányelv II. mellékletének 1. szakasza szerinti szakmai ügyfélnek nyújtott befektetési tanácsadást jelent, a befektetési vállalkozás az (1) bekezdés b) pontjának alkalmazásában feltételezheti, hogy az ügyfél pénzügyileg vállalni tudja a befektetési céljával összefüggő befektetési kockázatot.

(3) Az ügyfél vagy potenciális ügyfél pénzügyi helyzetével kapcsolatos tájékoztatás a következőket tartalmazhatja (adott esetben): az ügyfél rendszeres jövedelmének forrása és nagysága, vagyona – beleértve a likvid eszközöket, a befektetéseket és az ingatlanokat – és rendszeres pénzügyi kötelezettségvállalásai.

(4) Az ügyfél vagy potenciális ügyfél befektetési céljaival kapcsolatos tájékoztatás a következőket tartalmazhatja (adott esetben): az ügyfélnek a befektetés tartási idejével kapcsolatos igénye, kockázatvállalási preferenciái, kockázati profil és a befektetés céljai.

(5) Amennyiben a befektetési vállalkozás befektetési tanácsadás vagy portfóliókezelés nyújtásakor nem szerzi be a 2004/39/EK irányelv 19. cikkének (4) bekezdése szerinti információkat, nem javasolhat befektetési szolgáltatást vagy pénzügyi eszközt az ügyfélnek vagy potenciális ügyfélnek.

36. cikk

(A 2004/39/EK irányelv 19. cikkének (5) bekezdése)

A megfelelés értékelése

A tagállamok előírják a befektetési vállalkozások számára, hogy annak értékelésekor, hogy a 2004/39/EK irányelv 19. cikkének (5) bekezdésében említett befektetési szolgáltatás megfelelő-e az ügyfél számára, határozzák meg, hogy az ügyfél rendelkezik-e a megfelelő tapasztalattal és ismeretekkel a kínált vagy kért termékkel vagy befektetési szolgáltatással összefüggő kockázatok megértéséhez.

A fentiek alkalmazásában a befektetési vállalkozás feltételezheti, hogy a szakmai ügyfél rendelkezik a szükséges tapasztalatokkal és ismeretekkel az azon befektetési szolgáltatásokkal vagy ügyletekkel, illetve ügylet- vagy terméktípusokkal összefüggő kockázatok megértéséhez, amelyekkel kapcsolatban szakmai ügyfélnek minősül.

37. cikk

(A 2004/39/EK irányelv 19. cikkének (4) és (5) bekezdése)

Az alkalmasság és a megfelelés értékelésére vonatkozó közös rendelkezések

(1) A tagállamok biztosítják, hogy az ügyfél vagy potenciális ügyfél befektetési tapasztalataival és ismereteivel kapcsolatos tájékoztatás a következőket tartalmazza, a nyújtott szolgáltatás jellegétől és terjedelmétől, valamint a tervezett termék vagy ügylet típusától – beleértve az összetettséget és a kapcsolódó kockázatokat – függően:

- a) az ügyfél által ismert szolgáltatások, ügyletek és pénzügyi eszközök típusai;
- b) az ügyfél pénzügyi eszközökkel kapcsolatos ügyleteinek jellege, nagyságrendje, és gyakorisága, valamint a végrehajtásukra szolgáló időszak hossza;
- c) az ügyfél vagy potenciális ügyfél végzettsége, és foglalkozása vagy lényeges korábbi foglalkozása.

(2) A befektetési vállalkozás nem ösztönzi az ügyfelet vagy potenciális ügyfelet arra, hogy ne adja meg a 2004/39/EK irányelv 19. cikkének (4) és (5) bekezdése alkalmazásában előírt tájékoztatást.

(3) A befektetési vállalkozás joggal hagyatkozik ügyfelei vagy potenciális ügyfelei által nyújtott tájékoztatásra, kivéve, ha tudja

vagy tudnia kellene, hogy az nyilvánvalóan elavult, pontatlan vagy hiányos.

38. cikk

(A 2004/39/EK irányelv 19. cikke (6) bekezdésének első francia bekezdése)

Nem összetett pénzügyi eszközökkel kapcsolatos szolgáltatások nyújtása

A 2004/39/EK irányelv 19. cikke (6) bekezdésének első francia bekezdésében nem szereplő pénzügyi eszköz nem összetettnek minősül, ha:

- a) nem tartozik a 2004/39/EK irányelv 4. cikke (1) bekezdése 18. pontjának c) alpontja vagy I. melléklete C szakaszának (4)–(10) bekezdése közül bármelyik alá;
- b) gyakori lehetőség adódik a piaci szereplők számára nyilvánosan hozzáférhető, piaci árak minősülő vagy a kibocsátótól független értékmeghatározási rendszer által közzétett vagy megerősített árfolyamokon történő eladására, visszaváltására vagy egyéb realizálására;
- c) nem tartalmaz olyan tényleges vagy potenciális kötelezettséget az ügyfél számára, amely meghaladja az eszköz beszerzési költségét;
- d) a tulajdonságaira vonatkozó megfelelően átfogó tájékoztatás nyilvánosan hozzáférhető és az átlagos lakossági ügyfél által valószínűleg érthető, hogy az átlagos lakossági ügyfél megalapozottan dönthesse el, hogy bonyolít-e ügyletet az eszközzel.

39. cikk

(A 2004/39/EK irányelv 19. cikkének (1) és (7) bekezdése)

Lakossági ügyfélmegállapodás

A tagállamok előírják, hogy azok a befektetési vállalkozások, amelyek ezen irányelv hatálya lépését követően egy új lakossági ügyfél számára első ízben nyújtanak befektetési szolgáltatást – a befektetési tanácsadás kivételével –, írásos alapmegállapodást (papíron vagy más tartós adathordozón) kössenek az ügyféllel, amelyben rögzítik az ügyfél és a vállalkozás alapvető jogait és kötelezettségeit.

A megállapodó felek jogait és kötelezettségeit más dokumentumokra vagy jogszabályokra hivatkozással is meg lehet határozni.

4. SZAKASZ

Jelentés az ügyfeleknek

40. cikk

(A 2004/39/EK irányelv 19. cikkének (8) bekezdése)

Jelentési kötelezettség a megbízások végrehajtásáról (kivéve a portfóliókezelést)

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a befektetési vállalkozások a megbízás – kivéve a portfóliókezelést – ügyfél nevében történő végrehajtásakor a következő lépéseket teszik a megbízással kapcsolatban:

- a) a megbízás végrehajtásakor tartós adathordozón azonnal lényegi tájékoztatást ad számára a megbízás végrehajtásáról;
- b) lakossági ügyfélnek a befektetési vállalkozás a lehető leghamarabb, de legkésőbb a végrehajtást követő első munkanapon tartós adathordozón értesítést küld, amelyben igazolja a megbízás végrehajtását, vagy ha az igazolás harmadik féltől származik, legkésőbb a harmadik féltől származó igazolás átvételét követő első munkanapon.

A b) pont nem alkalmazandó, ha az igazolás ugyanazt az információt tartalmazná, mint a lakossági ügyfélnek egy másik személy által megfelelően átadott igazolás.

Az a) és b) pont nem alkalmazandó, ha az ügyfelek nevében végrehajtott megbízások az említett ügyfelekkel kötött jelzáloghitel-megállapodásokat finanszírozó kötvényekkel kapcsolatosak, amikor is az ügyletről szóló jelentést a jelzáloghitel feltételeinek közlésével egyidőben kell elkészíteni a megbízás teljesítését követő egy hónapon belül.

(2) Az (1) bekezdés szerinti követelményeken kívül a tagállamok előírják, hogy a befektetési vállalkozás kérésre tájékoztassa ügyfelét megbízásának állásáról.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy ha a megbízás kollektív befektetési vállalkozás befektetési jegyeire vagy részvényeire vonatkozik és időszakonként hajtják végre, a befektetési vállalkozás megteszi az (1) bekezdés b) pontjában megállapított intézkedést, vagy legalább 6 havonta tájékoztatja az ügyfelet ezen ügyletek tekintetében a (4) bekezdés követelményei szerint.

(4) Az (1) bekezdés b) pontjában említett értesítés a következő információk közül az alkalmazandókat tartalmazza, adott esetben a 1287/2006/EK rendelet I. melléklete 1. táblázatának megfelelően:

- a) a jelentést tevő vállalkozás neve;
- b) az ügyfél neve vagy egyéb megjelölése;

- c) a kereskedés napja;
- d) a kereskedés időpontja;
- e) a megbízás típusa;
- f) a helyszín meghatározása;
- g) az eszköz meghatározása;
- h) vétel/eladás jelzése;
- i) a megbízás jellege, ha az nem vétel/eladás;
- j) a mennyiség;
- k) az egységár;
- l) a teljes ellenérték;
- m) a felszámított jutalékok és költségek teljes összege és – amennyiben a lakossági ügyfél kéri – tételes bontása;
- n) az ügyfél teljesítéssel kapcsolatos felelőssége, beleértve a teljesítés vagy a fizetés határidejét, valamint a megfelelő számlainformációkat, amennyiben ezeket az információkat előzőleg nem közölték az ügyféllel;
- o) ha az ügyféllel szemben álló fél maga a befektetési vállalkozás vagy annak csoportjához tartozó személy vagy a befektetési vállalkozás egy másik ügyfele, ennek közlése, kivéve, ha az ügyletet anonim kereskedést lehetővé tevő kereskedési rendszerben hajtották végre.

A k) pont alkalmazásában, ha a megbízást kötegekben hajtották végre, a befektetési vállalkozás választhat, hogy az ügyfelet minden köteg árfolyamáról vagy az átlagos árfolyamról tájékoztatja. Az átlagos ár esetében a befektetési vállalkozás a lakossági ügyfelet kérésre minden köteg árfolyamáról tájékoztatja.

(5) A befektetési vállalkozás szabvány kódok használatával is megadhatja az ügyfélnek a (4) bekezdésben említett tájékoztatást, feltéve hogy magyarázatot nyújt a kódokhoz.

41. cikk

(A 2004/39/EK irányelv 19. cikkének (8) bekezdése)

Jelentési kötelezettség a portfóliókezelésről

(1) A tagállamok előírják a portfóliókezelési szolgáltatást nyújtó befektetési vállalkozás számára, hogy tartós adathordozón időszakos jelentéseket tegyen az e szolgáltatás által érintett ügyfélnek az ügyfél nevében végrehajtott tevékenységekről, kivéve, ha e jelentést más személy nyújtja be.

(2) Lakossági ügyfelek esetében az (1) bekezdés szerinti időszakos jelentés adott esetben a következő információkat tartalmazza:

- a) a befektetési vállalkozás neve;
- b) a lakossági ügyfél számlájának neve vagy egyéb, azonosításra alkalmas megjelölése;
- c) a portfólió összetételéről és értékeléséről szóló jelentés, minden kezelt pénzügyi eszközre vonatkozó részletes adat, piaci érték – vagy piaci érték hiányában a valós érték – és a készpénzgyenleg a jelentési időszak elején és végén, valamint a portfólió hozama a jelentési időszak alatt;
- d) a jelentési időszak alatt felszámított jutalékok és díjak teljes összege és legalább a teljes kezelési díjak és a végrehajtással összefüggő költségek tételes bontása, adott esetben beleértve egy nyilatkozatot, amely szerint kérésre részletesebb bontást is adnak;
- e) a nyilatkozat alapjául szolgáló időszak teljesítményének összehasonlítása a befektetési teljesítménynek a befektetési vállalkozás és az ügyfél megállapodásával kitűzött referenciaértékével (ha volt ilyen);
- f) a jelentési időszak alatt az ügyfél portfóliójával kapcsolatosan kapott osztalékok, kamatok és egyéb kifizetések teljes összege;
- g) a portfólióban tartott pénzügyi eszközökkel kapcsolatosan egyéb jogokat teremtő társasági intézkedésekről szóló tájékoztatás;
- h) az időszak alatt végrehajtott minden ügylet esetében a 40. cikk (4) bekezdésének c)–l) pontja szerinti tájékoztatás (adott esetben), kivéve, ha az ügyfél ügyletenként kér tájékoztatást a végrehajtott ügyletekről, amely esetben e cikk (4) bekezdése alkalmazandó.

(3) Lakossági ügyfelek esetében az (1) bekezdésben előírt jelentést legalább hathavonta meg kell tenni, kivéve a következő esetekben.

- a) az ügyfél kérésére az időszakos jelentést háromhavonta kell elkészíteni;
- b) amennyiben a (4) bekezdés alkalmazandó, az időszakos jelentést legalább 12 havonta el kell készíteni;
- c) ha a portfóliókezelési szolgáltatásról szóló lakossági ügyfélmegállapodás engedélyezi a tőkeáttételes portfóliót, az időszakos jelentést legalább havonta meg kell tenni.

A befektetési vállalkozások tájékoztatják a lakossági ügyfeleket, hogy az a) pont alkalmazásában jogukban áll kérelemmel fordulni a vállalkozáshoz.

A b) pontban megállapított kivétel azonban nem vonatkozik az olyan pénzügyi eszközök ügyleteire, amelyekre a 2004/39/EK irányelv 4. cikke (1) bekezdése 18. pontjának c) alpontja vagy I. melléklete C. szakaszának 4–10. pontja közül valamelyik alkalmazandó.

(4) A tagállamok előírják a befektetési vállalkozás számára, hogy az ügyletnek a portfólió kezelője általi végrehajtásakor tartós adathordozón azonnal lényegi tájékoztatást adjon az ügyfélnek az ügylet tekintetében, amennyiben az ügyfél a végrehajtott ügyletekről ügyletenként kér tájékoztatást.

Lakossági ügyfél esetében a befektetési vállalkozás legkésőbb a végrehajtást követő első munkanapon igazoló értesítést küld az ügyletről, amely a 40. cikk (4) bekezdésében említett tájékoztatást tartalmazza, vagy amennyiben a befektetési vállalkozás az igazolást harmadik féltől kapja, legkésőbb a harmadik féltől származó igazolás átvételét követő első munkanapon.

A második albekezdés nem alkalmazandó, ha az igazolás ugyanazt az információt tartalmazná, mint a lakossági ügyfélnek egy másik személy által azonnal továbbítandó igazolás.

42. cikk

(A 2004/39/EK irányelv 19. cikkének (8) bekezdése)

Kiegészítő jelentési kötelezettségek a portfóliókezelésről vagy a függő kötelezettséggel járó ügyletekről

A tagállamok biztosítják, hogy amennyiben a befektetési vállalkozás lakossági ügyfeleknek portfóliókezelési szolgáltatást nyújt vagy függő kötelezettséggel járó ügyletben fedezetlen nyitott pozíciót tartalmazó lakossági ügyfélszámlát kezel, úgy jelenti a lakossági ügyfélnek azokat az esetleges veszteségeket, amelyek a befektetési vállalkozás és az ügyfél között előzetesen meghatározott küszöböt átlépik, legkésőbb annak a munkanapnak a végén, amelyen a veszteség átlépte a küszöböt, vagy ha az átlépés nem munkanapon történt, az azt követő első munkanap végén.

43. cikk

(A 2004/39/EK irányelv 19. cikkének (8) bekezdése)

Jelentések az ügyfél pénzügyi eszközeiről vagy pénzeszközeiről

(1) A tagállamok előírják, hogy az ügyfél pénzügyi eszközeit vagy pénzeszközeit kezelő befektetési vállalkozás legalább évente jelentést küldjön minden ügyfélnek, amelynek pénzügyi eszközeit vagy pénzeszközeit kezeli, kivéve, ha a tájékoztatást megadta már egy másik időszakos jelentésben. A jelentést tartós adathordozón kell elküldeni.

Az első albekezdés nem vonatkozik a 2000/12/EK irányelv szerint engedélyezett hitelintézetre az általa az irányelvnek megfelelően kezelt betétek tekintetében.

(2) Az ügyfélvagyonról szóló, az (1) bekezdésben említett jelentés a következő információkat tartalmazza:

- a) a befektetési vállalkozás által az adott ügyfél számára kezelt összes pénzügyi eszköz és pénzeszköz adatai a jelentés alapjául szolgáló időszak végén;
- b) milyen mértékben vettek részt az ügyfél pénzügyi eszközei vagy pénzeszközei értékpapír-finanszírozási ügyletekben;
- c) az ügyfélnek az esetleges értékpapír-finanszírozási ügyletekben való részvétele miatt keletkezett esetleges haszna, és a haszon felhalmozódásának alapja.

Amennyiben az ügyfél portfóliója egy vagy több teljesítetlen ügylet adatait tartalmazza, az a) pontban említett tájékoztatás vagy a kereskedés, vagy a teljesítés napjára alapul, feltéve hogy a jelentés minden tájékoztatására ugyanez az alap érvényes.

(3) A tagállamok lehetővé teszik, hogy az ügyfél pénzügyi eszközeit vagy pénzeszközeit kezelő és számára portfóliókezelési szolgáltatást nyújtó befektetési vállalkozás az (1) bekezdésben előírt jelentést a 41. cikk (1) bekezdésében előírt, ugyanannak az ügyfélnek szóló jelentésben is megtehesse.

5. SZAKASZ

Legjobb végrehajtás

44. cikk

(2004/39/EK irányelv 21. cikke (1) bekezdése és 19. cikke (1) bekezdése)

A legjobb végrehajtás kritériumai

(1) A tagállamok biztosítják, hogy ügyfélmegbízás végrehajtásakor a befektetési vállalkozás a következő kritériumokat veszi figyelembe a 2004/39/EK irányelv 21. cikkének (1) bekezdésében felsorolt tényezők viszonylagos fontosságának meghatározásánál:

- a) az ügyfél tulajdonságai, beleértve az ügyfél lakossági vagy szakmai minősítését is;
- b) az ügyfélmegbízás jellemzői;
- c) a megbízásban szereplő pénzügyi eszközök jellemzői;
- d) azon végrehajtási helyszínek jellemzői, amelyekhez a megbízás továbbítható.

E cikk és a 46. cikk alkalmazásában „végrehajtási helyszín”: szabályozott piac, MTF, rendszeres internalizáló, árjegyző, a likviditás egyéb biztosítója vagy harmadik országbeli olyan jogalany, amely az előbb felsorolt intézmények valamelyikéhez hasonló funkciót lát el.

(2) A befektetési vállalkozás akkor tesz eleget a 2004/39/EK irányelv 21. cikkének (1) bekezdése szerinti, az ügyfél számára a lehető legjobb eredmény elérésére érdekében minden ésszerű lépés megtételére vonatkozó kötelezettségének, ha az ügyfélnek a megbízásra vagy a megbízás meghatározott elemére vonatkozó

konkrét utasításaival összhangban hajtja végre a megbízást vagy a megbízás meghatározott elemét.

(3) Ha a befektetési vállalkozás lakossági ügyfél nevében hajt végre piaci megbízást, a lehető legjobb eredmény meghatározására a teljes összeg alapján kerül sor, amely a pénzügyi eszköz árát és a végrehajtáshoz kapcsolódó költségeket foglalja magában, vagyis a megbízás végrehajtásával összefüggő, az ügyfél terhelő költségeket, beleértve a végrehajtási helyszínnel kapcsolatos díjakat, az elszámolási és teljesítési díjakat, valamint a megbízás végrehajtásában részt vevő harmadik feleknek fizetett díjakat.

Ha a pénzügyi eszközre vonatkozó megbízás végrehajtására egynél több versenyző helyszín áll rendelkezésre, a legjobb végrehajtás érdekében figyelembe kell venni a vállalkozás saját jutalékait és a megbízás – minden egyes alkalmas végrehajtási helyszínen történő – végrehajtásának költségeit, hogy az ügyfél számára értékelni és összehasonlítni lehessen azokat az eredményeket, amelyeket a megbízásnak a vállalkozás megbízás-végrehajtási politikájában felsorolt, az adott megbízás végrehajtására alkalmas végrehajtási helyszínein való végrehajtásával érnének el.

(4) A tagállamok előírják, hogy a befektetési vállalkozások jutalékaik összetételével vagy kiszabásával nem tesznek méltánytalan különbséget a végrehajtási helyszínek között.

(5) Bizottság 2008. november 1-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a különböző végrehajtási helyszíneken a végrehajtás minőségével kapcsolatos tájékoztatás elérhetőségéről, összehasonlíthatóságáról és egységesítéséről.

45. cikk

(A 2004/39/EK irányelv 19. cikkének (1) bekezdése)

A befektetési vállalkozások kötelezettsége az ügyfél legjobb érdeke szerint végzett portfóliókezelésre, megbízásfogadásra és megbízás-továbbításra

(1) A tagállamok előírják a portfóliókezelési szolgáltatást nyújtó befektetési vállalkozások számára, hogy teljesítsék a 2004/39/EK irányelv 19. cikkének (1) bekezdése szerinti kötelezettséget, hogy ügyfeleik legjobb érdekeinek megfelelően járjanak el akkor, amikor más vállalkozásoknak adnak olyan végrehajtási megbízásokat, amelyek a befektetési vállalkozásoknak az ügyfél nevében pénzügyi eszközökkel való kereskedésre vonatkozó döntéseiből következnek.

(2) A tagállamok előírják a megbízás-fogadási és megbízás-továbbítási szolgáltatást nyújtó befektetési vállalkozásoknak, hogy teljesítsék a 2004/39/EK irányelv 19. cikkének (1) bekezdése szerinti kötelezettséget, azaz ügyfeleik legjobb érdekeinek megfelelően járjanak el akkor, amikor az ügyfél-megbízásokat más vállalkozásoknak továbbítják végrehajtásra.

(3) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a befektetési vállalkozások az (1) vagy (2) bekezdésnek való megfelelés érdekében meghozzák a (4)–(6) bekezdésben említett intézkedéseket.

(4) A befektetési vállalkozások a 2004/39/EK irányelv 21. cikkének (1) bekezdésében említett tényezők figyelembevételével megtesznek minden ésszerű lépést annak érdekében, hogy ügyfeleik számára a lehetséges legjobb eredményeket érjék el. E tényezők viszonylagos fontosságának megállapítása a 44. cikk (1) bekezdésében ismertetett kritériumok alapulvételével, lakossági ügyfelek esetében pedig a 44. cikk (3) bekezdése szerinti követelmény alapulvételével történik.

A befektetési vállalkozás teljesíti az (1) bekezdés szerinti kötelezettségeit és nem köteles megtenni az ebben a bekezdésben említett lépéseket, amennyiben a végrehajtási megbízás más vállalkozásnak való adásakor vagy továbbításakor az ügyfél konkrét utasításait követi.

(5) A befektetési vállalkozások kialakítják és végrehajtják azt a politikát, amely lehetővé teszi számukra a (4) bekezdésbe foglalt kötelezettség teljesítését. A politika eszköztípusonként azonosítja azokat a vállalkozásokat, amelyeknek a befektetési vállalkozás végrehajtási megbízások ad, és azokat, amelyeknek végrehajtási megbízásokat továbbít. Az így azonosított vállalkozásoknak olyan végrehajtási megállapodással kell rendelkezniük, amely lehetővé teszi a befektetési vállalkozásnak az e cikk szerinti kötelezettségeinek teljesítését akkor, amikor az adott vállalkozásnak végrehajtási megbízást ad vagy továbbít.

A befektetési vállalkozások megfelelő tájékoztatást nyújtanak ügyfeleiknek az e bekezdésnek megfelelően kialakított politikáról.

(6) A befektetési vállalkozások rendszeresen nyomon követik az (5) bekezdésnek megfelelően kialakított politika hatékonyságát, és különösen a politikában azonosított vállalkozások végrehajtás során nyújtott teljesítményét, és amennyiben lehetséges kiigazítják a hiányosságokat.

A befektetési vállalkozások emellett évente felülvizsgálják a politikát. El kell végezni ezt a felülvizsgálatot olyan lényeges változások beálltakor is, amelyek hátrányos hatással vannak a vállalkozás azon képességére, hogy továbbra is a lehető legjobb eredményeket érje el ügyfelei számára.

(7) Nem kell alkalmazni ezt a cikket, ha a portfóliókezelési szolgáltatást és/vagy megbízás-fogadási és megbízás-továbbítási szolgáltatást nyújtó befektetési vállalkozás egyben a fogadott megbízásokat vagy az ügyfél portfóliójának nevében való kereskedésre irányuló döntéseket is végrehajtja. Ezekben az esetekben a 2004/39/EK irányelv 21. cikkét kell alkalmazni.

46. cikk

(A 2004/39/EK irányelv 21. cikkének (3) és (4) bekezdése)

Végrehajtási politika

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a befektetési vállalkozások legalább évente felülvizsgálják a 2004/39/EK irányelv 21. cikk (2) bekezdésének értelmében létrehozott végrehajtási politikájukat és a megbízások végrehajtásával kapcsolatos megoldásaikat.

A felülvizsgálatra akkor is sor kerül, ha olyan lényegi változás következett be, amely befolyásolja a vállalkozásnak a lehető legjobb eredményt elérő végrehajtásra irányuló képességét, amely a végrehajtási politikában szereplő helyszínek alkalmazására alapul.

(2) A befektetési vállalkozások a szolgáltatás elvégzése előtt kellő időben tájékoztatják lakossági ügyfeleiket végrehajtási politikájuk következő részleteiről:

- a) a 2004/39/EK irányelv 21. cikkének (1) bekezdésében említett tényezőknek a befektetési vállalkozás által tulajdonított viszonylagos fontosság magyarázata a 44. cikk (1) bekezdésében megállapított kritériumoknak megfelelően, vagy az eljárás, amellyel a befektetési vállalkozás meghatározza e tényezők viszonylagos fontosságát;
- b) azon végrehajtási helyszínek jegyzéke, amelyeket a befektetési vállalkozás használ annak érdekében, hogy megfeleljen a kötelezettségének, vagyis minden ésszerű lépést megtegyen, hogy mindig a lehető legjobb eredményt érje el az ügyfél számára;
- c) egyértelmű és világos figyelmeztetés arra, hogy az ügyféltől származó meghatározott utasítások a megbízásoknak az utasításokkal összefüggő elemei tekintetében megakadályozhatják a vállalkozást a megbízások lehető legjobb eredményű elérésére a végrehajtási politikában megtervezett és kialakított lépések megtételében.

E tájékoztatást tartós adathordozón vagy weboldal segítségével nyújtják (ahol ez nem minősül tartós adathordozónak), feltéve hogy teljesülnek a 3. cikk (2) bekezdésében meghatározott feltételek.

6. SZAKASZ

Az ügyfelek megbízásainak kezelése

47. cikk

(2004/39/EK irányelv 22. cikke (1) bekezdése és 19. cikk (1) bekezdése)

Általános elvek

(1) A tagállamok előírják a befektetési vállalkozások számára a következő elveknek való megfelelést az ügyfélmegbízások végrehajtásakor:

- a) gondoskodnak róla, hogy az ügyfelek nevében végrehajtott megbízásokat azonnal és gondosan rögzítsék és allokálják;
- b) az egyébként összehasonlítható ügyfélmegbízásokat sorrendben és azonnal végrehajtják, kivéve, ha a megbízás jellege vagy az érvényes piaci feltételek miatt ez kivitelezhetetlen, vagy az ügyfél érdekei másképp kívánják;
- c) a megbízás megfelelő végrehajtásával kapcsolatban felmerülő lényeges nehézség észlelésekor azonnal tájékoztatja ügyfelét.

(2) Ha a befektetési vállalkozás felelős a végrehajtott megbízás teljesítésének felügyeletéért vagy lebonyolításáért, minden ésszerű lépést megtesz annak érdekében, hogy a végrehajtott megbízás teljesítése során kapott, az ügyfél tulajdonát képező pénzügyi eszköz vagy pénzeszköz azonnal és hiánytalanul az adott ügyfél számlájára kerüljön.

(3) A befektetési vállalkozás nem használja jogszerűtlenül a függőben lévő ügyfélmegbízásra vonatkozó információkat, és minden ésszerű lépést megtesz, hogy megakadályozza az érintett személyeket az ilyen információ jogszerűtlen használatában.

48. cikk

(2004/39/EK irányelv 22. cikke (1) bekezdése és 19. cikke (1) bekezdése)

A megbízások összevonása és allokációja

(1) A tagállamok nem teszik lehetővé a befektetési vállalkozás számára az ügyfélmegbízás vagy a saját számlára történő ügylet más ügyfélmegbízással összevont végrehajtását, hacsak a következő feltételek nem teljesülnek:

- a) a megbízások és ügyletek összevonása összességében valószínűleg nem fog azon ügyfelek hátrányával járni, akiknek megbízásait össze kívánják vonni;
- b) a befektetési vállalkozás minden ilyen ügyletet tájékoztatott arról, hogy az összevonás egyes megbízások tekintetében hátránnyal járhat;
- c) létrehozza és hatékonyan végrehajtja az ilyen megbízások és ügyletek tisztességes allokációjára szolgáló, pontosan megfogalmazott megbízás-allokációs politikát, amelyben szerepel, hogy a megbízások nagyságrendje és ára miként határozza meg az allokációkat és a részleges végrehajtások kezelését.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy ha a befektetési vállalkozás összevon egy megbízást egy vagy több másik ügyfélmegbízással, és az összevont megbízás csak részben teljesül, az érintett forgalmat megbízás-allokációs politikájával összhangban kell allokálnia.

49. cikk

(2004/39/EK irányelv 22. cikke (1) bekezdése és 19. cikke (1) bekezdése)

Az ügyletek saját számlára történő összegyűjtése és allokációja

(1) A tagállamok biztosítják, hogy ha a befektetési vállalkozás saját számlás ügyletre egy vagy több ügyfélmegbízást von össze, az érintett ügyleteket nem allokálja az ügyleteket károsító módon.

(2) A tagállamok előírják, hogy ha a befektetési vállalkozás az ügyfélmegbízást összevonja saját számlás ügyletével, és az összevont megbízás csak részben teljesül, az érintett forgalmat elsősorban az ügyfél számára kell allokálnia.

Ha azonban a vállalkozás alapos okokkal alátámasztja, hogy az összevonás nélkül nem tudta volna ilyen kedvező feltételekkel – vagy egyáltalán – végrehajtani a megbízást, a 48. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett megbízás-allokációs politikájának megfelelően a saját számlás ügylet arányosan allokálható.

(3) A tagállamok előírják, hogy a 48. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett megbízás-allokációs politika részeként a befektetési vállalkozás olyan eljárásokat vezessen be, amelyek biztosítják, hogy az ügyfélmegbízásokkal összevontan végrehajtott saját számlás ügyleteket nem allokálják az ügyletet károsító módon.

7. SZAKASZ

Elfogadható partnerek

50. cikk

(A 2004/39/EK irányelv 24. cikkének (3) bekezdése)

Elfogadható partnerek

(1) A tagállamok azt a vállalkozást ismerik el elfogadható partnernek, amely a 2004/39/EK irányelv II. melléklete I. szakasza (1), (2) és (3) bekezdése szerint szakmai ügyfélnek minősülő ügyletek csoportjába tartozik, kivéve az irányelv 24. cikkének (2) bekezdésében kifejezetten említett kategóriákat.

A tagállamok kérésre elfogadható partnerként elismerhetik a 2004/39/EK irányelv II. mellékletének II. szakasza szerint szakmai ügyfélnek minősülő ügyletek csoportjába tartozó vállalkozásokat is. Ilyen esetekben azonban a vállalkozás csak azon szolgáltatások vagy ügyletek tekintetében ismerhető el elfogadható partnernek, amelyekkel kapcsolatban szakmai ügyfélnek minősül.

(2) Ha azonban a 2004/39/EK irányelv 24. cikke (2) bekezdése második albekezdésének értelmében az elfogadható partner olyan ügyfélként kér elbírálást, akinek a befektetési vállalkozással folytatott üzletére az irányelv 19., 21. és 22. cikke érvényes, de nem kéri kifejezetten a lakossági ügyfélkénti elbírálást, és a befektetési vállalkozás eleget tesz a kérésnek, a befektetési vállalkozás szakmai ügyfélként kezeli az elfogadható felet.

Ha azonban az elfogadható partner kifejezetten kéri a lakossági ügyfélként való elbírálást, a 2004/39/EK irányelv II. melléklete I. szakaszának második, harmadik és negyedik albekezdésében megállapított, a nem szakmai elbírálásra irányuló kérelmekre vonatkozó rendelkezések alkalmazandók.

8. SZAKASZ

Nyilvántartás

51. cikk

(A 2004/39/EK irányelv 13. cikkének (6) bekezdése)

Nyilvántartás megőrzése

(1) A tagállamok előírják a befektetési vállalkozások számára, hogy legalább öt évig őrizzék meg a 2004/39/EK irányelv és végrehajtási intézkedései értelmében megkövetelt nyilvántartást.

Ezenkívül legalább az ügyféllel fenntartott kapcsolat időtartama alatt megőrzik a befektetési vállalkozás és az ügyfél között a szolgáltatás nyújtásáról kötött megállapodás szerint a vállalkozásra és az ügyfélre vonatkozó jogokat és kötelezettségeket rögzítő nyilvántartást, illetve a vállalkozás által az ügyfélnek nyújtott szolgáltatás feltételeit.

Az illetékes hatóság azonban kivételes körülmények között előírhatja a befektetési vállalkozások számára, hogy hosszabb, az eszköz vagy az ügylet jellegével indokolható ideig őrizzék meg a nyilvántartásokat vagy azok egy részét, amennyiben erre szükség van ahhoz, hogy a hatóság gyakorolhassa a 2004/39/EK irányelvből eredő felügyeleti funkcióit.

A befektetési vállalkozás működési engedélyének megszűnését követően a tagállamok vagy az illetékes hatóságok előírhatják, hogy a vállalkozás az első albekezdésben megállapított öt évig őrizze meg a nyilvántartásokat.

(2) A nyilvántartást olyan adathordozón kell megőrizni, amely az adattárolást alkalmassá teszi az illetékes hatóság számára jövőbeni hivatkozás céljából történő hozzáférésre, oly módon, hogy a következő feltételek teljesüljenek:

- a) az illetékes hatóság az ügyletek feldolgozásának minden fontos szakaszához bármikor hozzáfér és azokat rekonstruálni tudja;
- b) minden javítás vagy módosítás, illetve a nyilvántartások javítás vagy módosítást megelőző tartalma könnyen vizsgálható;
- c) a nyilvántartások más módon nem manipulálhatók vagy módosíthatók.

(3) A tagállamok illetékes hatóságai elkészítik és folyamatosan frissítik azon minimális nyilvántartások jegyzékét, amelyeket a befektetési vállalkozásoknak a 2004/39/EK irányelv és végrehajtási intézkedései szerint vezetniük kell.

(4) A 2004/39/EK és ezen irányelv szerinti nyilvántartási kötelezettségek nem érintik a tagállamok azon jogát, hogy az ügyfélmegbízásokkal kapcsolatos telefonbeszélgetések vagy

elektronikus közlések rögzítésével kapcsolatos kötelezettségeket rójának a befektetési vállalkozásokra.

(5) 2009. december 31. előtt a Bizottság az európai értékpapírpia szabályozók bizottságával folytatott megbeszélések alapján jelentést tesz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a (4) bekezdés rendelkezéseinek további megfeleléséről.

9. SZAKASZ

A 2004/39/EK irányelv alkalmazásában meghatározott kifejezések

52. cikk

(A 2004/39/EK irányelv 4. cikke (1) bekezdésének 4. pontja)

Befektetési tanácsadás

A 2004/39/EK irányelv 4. cikke (1) bekezdése 4. pontjának a „befektetési tanácsadásra” vonatkozó fogalom meghatározása alkalmazásában a személyre szóló ajánlás olyan ajánlás, amelyet valakinek befektetői vagy potenciális befektetői minőségében vagy a befektető vagy potenciális befektető meghatalmazottjának minőségében adnak.

Az ajánlást az adott személy számára alkalmas vagy a személy körülményeinek figyelembe vételére alapuló módon kell előadni, és az alábbi lépések valamelyikének megtételére vonatkozó ajánlást tartalmaz:

- a) adott pénzügyi eszköz vétele, eladása, jegyzése, cseréje, tartása vagy biztosítása;
- b) adott pénzügyi eszköz által biztosított jognak, amelynek tárgya pénzügyi eszköz vétele, eladása, jegyzése, cseréje, vagy visszaváltása, a gyakorlása vagy nem gyakorlása.

Az ajánlás nem személyre szóló ajánlás, ha kizárólag terjesztési csatornák útján teszik közzé vagy a nyilvánosságra irányul.

IV. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

53. cikk

Átültetés

(1) A tagállamok legkésőbb 2007. január 31-ig elfogadják és kihirdetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek megfeleljenek. E rendelkezések szövegét, valamint az azok és ezen irányelv közötti megfelelést bemutató táblázatot haladéktalanul elküldik a Bizottságnak.

(2) A tagállamok 2007. november 1-jétől alkalmazzák ezeket a rendelkezéseket.

(3) Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos közzétételük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(4) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

54. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzétételét követő huszadik napon lép hatályba.

55. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2006. augusztus 10-én.

a Bizottság részéről

Charlie McCREEVY

a Bizottság tagja